

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 50

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENEČ

Cene inseratov:Enostolpna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1⁵⁰ in
Din 2[—], večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2³⁰,
veliki po Din 3[—] in 4[—],
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6[—].

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v polovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnštva 528.**Političen list za slovenski narod.**Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Zaplemba »Slovenca«.**

Včeraj se je vršila pred senatom de-
želnega tiskovnega sodišča v Ljubljani ob-
ravnavna zaradi zaplembe »Slovenca« z dne
27. junija 1924, ki je potrdilo svoječasno
zaplemba izdaje in sicer članek »Soznanje
nad umorom poslanca Matteottija« — »Svo-
boda zborovanj« — »Konfiskacije Slove-
na« — »Umer rudarja Fakina« in pa čla-
nek »Vojaške priprave«. V razlogih se ugo-
tavlja, da se s temi članki vzbuja in ščuva
čitatelja k mržnji do države kot celote.

Senatu je predsedoval sod. svet. dr.
Kaiser, volanta sta bila dr. Gradnik
in dr. Eberl, zaplemba je zagovarjal dr-
žavni pravdnik Domenico, ugovor od-
govornega urednika Franca Kremžar-
ja pa je zagovarjal odvetnik dr. Brejca.

IZVAJANJE DR. BREJCA.

Zastopnik »Slovenca« dr. Brejca je
ugovarjal proti zaplembi sledeče: V dose-
danjih državno pravnih razpravah v tej
dvorani, mislim, da smo ugotovili, da se v
naši državi ne sme več konfiscirati po sta-
ri avstrijski praksi, ampak samo na podlagi
sedanje naše ustave. Dalje smo ugotovili,
da ta ustava taksativno naštevava vse one slu-
čaje, v kojih se smejo tiskovine zapleniti.

Končno smo ugotovili, da naša ustava kri-
tike vsakokratnega vladnega režima in
sploh kritike državne uprave in javnih raz-
mer ne zabranjuje pod zapretno konfiska-
cije. V vseh doslej zaplenjenih člankih
»Slovenca« pa je šlo izključno samo za kri-
tiko vlade oz. njenih organov in sploh jav-
nih razmer v naši državi. Vspricho popolno-
ma jasne ustave so bile tedaj vse te kon-
fiskacije protizakonite, protiustavne. Sodi-
šče jih je potrdilo samo radi tega, ker je
v tej kritiki videlo izzivanje mržnje do dr-
žave kot celote. Toda vsi dosedanjí poskusi
sodišča, to tezo utemeljiti, so se po mojem

mnenju izjalovili. To kaže že utemeljeva-
nje, ki se je od slučaja do slučaja nepre-
stano menjavalo, dasi je šlo vedno za eno
in isto pravno vprašanje. Najprej se je
rekló: Kdor kritizira vlado, izziva mržnjo
do države, ki tako vlado trpi. Ko smo opravi-
čeno ugovarjali, da država sploh nobene
vlade ne trpi, ne dobre ne slabe, ker drža-
va vlad ne postavlja in ne odstavlja, am-
pak, da je vlada vzeta iz parlamenta, par-
lament pa voli ljudstvo, tedaj se je zaobrni-
lo in reklo: država je ljudstvo, ljudstvo voli
parlament, vlada je organ parlamenta in
kdor kritizira vlado, izziva mržnjo do ljud-
stva, in ker je ljudstvo država, izziva mrž-
njo do države. To je bila druga etapa v sod-
nem argumentiranju. In ko smo zopet ugo-
varjali, da je večina parlamenta, torej več-
čina ljudstva, torej država sama, ki jo ve-
čina parlamenta predstavlja, proti današnji
vladi in da torej tisti, ki vlado kritizira, ne
izziva mržnje do ljudstva t. j. do države,
ker je večina ljudstva in torej država sama
proti tej vladi, tedaj je sodišče kratkomalo
izjavilo, da se s kritiziranjem vlade vzbuja
mržnjo do države, v kateri da so take reči
mogoče. To je bila tretja etapa dokazova-
nja. Absurdnost te logike leži na dlani,

kajti dosledno izvajana vodi do tega, da bi
bil samo tisti še dober državlján, ki bi vse
vprek, karkoli se v državi zgodi, samo
odobral in hvalil, kdor bi ugovarjal, bi
bil protidržaven. V tem slučaju bi bila
vsaktera, če še tako upravičena kritika ne
samo vlade, ampak sploh javnih razmer že
v principu hudodelska. To je moralo tudi
sodišče uvideti in je radi tega v utemeljitvi
svoje zadnje razsodbe svoje prejšnje dr-
žavno pravne teorije pustilo ob strani in
se postavilo na stališče, da »Slovenčev«
članek sicer po svojem besedilu ne izziva
k mržnji do države kot celote, toda besede
da niso merodajne, marveč da je merodaj-
na tendenca člankov, namen, katerega za-
sledujejo, ta namen pa da se obrača proti
državi kot celoti, o čemur da so gg. sodniki
prepričani, ker da ne živé samo za zeleno
mizo, ampak prihajajo tudi med ljudstvo in
da vsled tega vedo, kakšen namen »Slove-
neč« zasleduje. S to četrto etapo v sodni
argumentaciji pa smo zdrknili z objektivne
podlage popolnoma na tla subjektivnega
mnenja gg. sodnikov o programih, tenden-
cah in namenih političnih strank in njho-
vega časopisja. Tukaj seveda neha vsaka
daljna diskusija v sodni dvorani, kajti na
tej točki zastavi politika; politika pa mora

ostati zunaj vrat sodnih dvoran; za politiko
je parlament in javna diskusija.

Četudi o političnih argumentih ne mi-
slim razpravljati, moram vendar v sodnem
utemeljevanju več ali manj prikriti očitek
protidržavnosti z vsem povdarmom resolut-
no zavrniti. Tako in še mnogo ostreje, ka-
kor piše »Slovenec«, piše tudi vse ostalo
opozicijsko časopisje v celi državi, ne
izvzemši listov radikalnih disidentov Pro-
tičeve skupine in demokratskih listov Da-
vidovičeve struje. In vendar se mi zdi, da
so prijatelji pok. Stojana Protiča in g. Da-
vidoviča visoko vzvišeni nad očitkom ali
sumnjo protidržavnosti. Tak očitek teh sta-
rih, preskušanih srbskih patrijotov ne mo-
re zadeti, pa naj pride od koderkoli. Enako
kakor pišejo vsi opozicijski listi, misli
tudi ogromna večina ne samo Slovencev,
ampak tudi Hrvatov in velik del Srbov.
Očitek, da vsi ti listi pišejo proti državi in
da je konsekvntno tudi vse za njimi sto-
ječe prebivalstvo protidržavno, je torej go-
rosten in zamore našo državo pred zu-
nanjim svetom težko kompromitirati in sto-
krat več škodovati kakor vsi še tako ljuti
napadi na današnji režim in oprostite mi,
gg. sodniki, ako pravim, da bi bilo boljše,
da bi se ta očitek ne bil izrekel.

V slučajih, o katerih nam je danes raz-
pravljati, pa niti ne gre samo za kritiko
vlade, ki je, kar bodi vedno povdarjeno,
dopustna, oz. se listov radi take kritike ple-
niti ne sme, ampak gre za kritiko naših
javnih razmer sploh. Interpelacije Jugo-
slov. kluba so glasen memento na naslov
vlade in javnosti, da je skrajni čas, da se
z dosedanjimi metodami preneha. Če so pi-
sane v ostrem tonu, nič za to, saj se tudi
kirurške operacije ne morejo vselej izvr-
šiti s šivanko, ampak je pogosto treba
ostrega operativnega noža, da se izreže rak-
rana, ki organizem zastruplja in razjedá.

O podrobnostih konfisciranih člankov
ne bom razpravljaj; konfiskacije so šablon-
ske in gre za to, ali je šablona, ki se sedaj
prakticira zakonita ali protizakonita. Kako
daleč se tira ta šablona, kaže dejstvo, da
je g. državni pravdnik konfisciral celo svo-
jo lastno pohvalo, morda iz bojazni, da bi
radi pohvale od opozicijske strani sam
ne bil osumljen protidržavnega mišljenja.
Resnici na ljubo pa brez zamere bodi ugo-
tovljeno, da bi bil tak sum neopravičen; to
izpričujejo že vsakodnevne konfiskacije
opozicijskih listov.

Zagovornik nato na kratko razpravlja
o vprašanju imunitete konfisciranih inter-
pelacij ter konča: Pred par dnevi mi je pri-
šel v roke nek v Trstu izhajajoči slovenski
list, ki vse drugače biča Mussolinijevo vla-
do kakor naši opozicijski listi Pašić-Pri-
bičevićev režim. V članku »Ne ubijajte« sto-
ji med drugim stavek: »Vsa državnozbor-
ska opozicija se je nenadoma strnila sku-
paj, zapustila zbornico krvavih ministrov in
započela neustrašeno borbo proti vladi
Kajnov« In list ni bil konfisciran. Če bi se
pri nas kaj takega zapisalo, bi se najbrž
Ljubljana ogorčenja podrla. Gg. sodniki,
apeliram na Vas, da nam svobodnim Slo-
vencem v nefašistovski Jugoslaviji pustite
vsaj toliko tiskovne svobode, kolikor jo vži-
vajo naši zaslužni bratje v fašistovski Ita-
liji pod Mussolinijevim diktatorstvom.

DRŽAVNI PRAVDNIK

Domenico je uvodoma ugotavljal, da ni pra-
vilno, ako se primerjajo tiskovne razmere
v Italiji z našimi in sicer radi tega, ker
je v Italiji tisk popolnoma svoboden. Po-
licija in žandarmerija tam nimata s tiskom
nobenega posla. Imamo sicer dosti bolj pro-
sto ustavo kot smo jo imeli, imamo pa po-
stave, ki stavijo meje tisku. Za nas velja
ustava, ki jo prizna tudi branitelj in ki za-
branjuje tisk gotovih napadov. Drž. pravd-
nik pa mora čuvati ustavo in za njega je
vprašanje jako enostavno, ali vsebujejo in
vzbujajo zaplenjeni članki mržnjo do dr-
žave. Vprašanje je tudi, ali morejo popa-
čeni očitki v teh člankih, ki so naperjeni
proti vladi, biti naperjeni tudi proti drža-
vi. Grcenje, sramotenje in iznašanje popa-
čenih dejstev na naslov vlade ni izven meje
kritike, in je ta napad sposoben vzbuditi
mržnjo tudi proti državi, ki stoji za to vla-
do. Ti napadi so taki, da lahko vzbude
mržnjo do vsega, posebno če se govori o
rokah, okrvavljenih s krvjo trboveljskih

žrtiev, da se ne pusti prostih rok pri pre-
iskavi trboveljskega umora, da policija ne
dela in da orožniki ne delajo ter se cela
zadeva po nalogu ministrstva sploh ne pre-
iskuje. Zato predlaga, da se ugovor proti
zaplembi zavrne.

SODBA.

Po skoro enournem posvečovanju je
razglasil predsednik dr. Kaiser sodbo,
glasom katere se ugovor odgovornega ured-
nika v celém obsegu zavrne in zaplemba
potrdi in to iz sledečih razlogov: Pri drža-
vah, kjer so razmere in temelji trdni, se
more razviti še tako ostra kritika in ne bi
bilo povoda za domnevo, da se poziva k
mržnji proti državi. Drugače pa je v novi
državi, kjer so še vedno politične borbe
glede temeljev in oblike države. Taka
vprašanja lahko dovedejo do vprašanja
glede obstoja države. V dedni monarhiji se
struje bore za to ali drugo državno obliko.
V tej zvezi pa se podobne izjave vse dru-

gače tolmačijo. Taki očitki v omenjenih dr-
žavah so slučajni, redki, dostojni in se jih
ne more smatrati za vzbujanje mržnje proti
državi. Če pa se izvaja in sistematično iz-
rablja kritika proti najrazličnejšim reso-
rom državne uprave brez izbire očitkov,
pri čemer se rabi besede in izraze preko
dostojnega izraževanja, se taki očitki ne
morejo smatrati za orožje v borbi za legal-
no spremembo državne oblike, ampak kot
sredstvo, ki je v gotovih razmerah objek-
tivno sposobno zbuditi v javnosti razburka-
nost in mržnjo proti državi kot celoti. Čla-
nki imajo namen pokazati ljudem vlado kot
slabo, imajo pa tudi namen pokazati na dr-
žavo, ki take vlade trpi. Na podlagi tega
je podano hudodelstvo po § 65 a kaz. zak.
v zvezi s členom 38 ustave in se ugovor
proti zaplembi zavrne.

Zagovornik dr. Brejca je prosil za pis-
meno sodbo in bo zadevo izročil v odlo-
čitev še drugim instancam.

Nov položaj.

Belgrad, 9. julija. (Izv.) Naše vesti gle-
de včerajšnje burne seje ministrskega sve-
ta se povsem potrjujejo. O njej ter o pred-
logu, naj se poda demisija, pišejo vsi da-
našnji belgrajski listi. Zanimivo je poročilo
o tej seji v »Beogr. Novostih«, ki so eden
najbolj zagriženih listov nacionalnega blo-
ka. Ta list poroča: »Mi smo že včeraj ja-
vili, da je nemožna ostavka Pašićevega ka-
bineta; ta vest se v političnih krogih po-
trjuje in se govori, da je bil na včerajšnji
seji ministrskega sveta stavljen predlog,
naj se sedanje stanje konča in zahteva de-
finitivna rešitev krize. O tem predlogu se
je razvila živahna debata in člani kabineta
so se zedinili, naj Pašić takoj po kraljevi
vratitvi poda referat o situaciji ter naj za-
hteva volitve kot edini izhod iz krize. Po
tem referatu in zahtevi po volitvah je jas-
no, da se bo krona začela posvetovati s
politiki parlamentarnih strank. Da bi se
temu konsultiranjem ne delale zapreke in
bi se omogočilo vsestransko presojanje po-
ložaja, bo Pašić podal ostavko kabineta.«

Seveda ta izjava, da bi Pašić le zato
podal demisijo, ni povsem točen in dodat-
no k včerajšnjemu poročilu poročamo že o
sklepih, ki jih včeraj še nismo mogli izve-
deti: Po debati o predlogu, da se mora se-
danji položaj končati, je ministrski svet
sklenil, naj se po kraljevem priходу v
Belgrad poda ostavka kabineta in pripo-
ročijo volitve kot edini izhod iz položaja.

Danes so se že raznesle vesti, da je
Pašić brzojavno podal ostavko. Vendar vest
ne bo potrjena. Z ozirom na vladne sklepe
je jasno, da stojimo pred novo situacijo, v
kateri se s Pribičevićem ne bo več raču-
nalo, kar je že razvidno iz tega, ker Pašić
z volivnim mandatom ni uspel. Da take
zahteve tudi sedaj ne bodo imele uspeha, je
razumljivo, ker motivi, ki so povzročili, da
je bila enaka zahteva že na Bledu odbita,
obstojajo še vedno in celo v večji meri.
Možna je le rešitev, ki sloni na parlamen-
tarnih in ustavnih principih in ker so dani
vsi pogoji za tako rešitev, je gotovo, da bo
prišlo do nje.

Opozicija zahteva izredno zasedanje narodne skupščine.

Belgrad, 9. julija. (Izv.) O svoji da-
našnji seji je opozicijski blok izdal sle-
deči komuniké, ki ga objavljajo vsi bel-
grajski listi: Danes so se sestali v narodni
skupščini na posvetovanje o političnem
položaju predstavniki opozicijskih strank.
Na sestanku so bili navzoči v imenu SLS
dr. Korošec, v imenu demokratske stranke
Ljuba Davidović, za JMO dr. Spaho in za
HRSS Predavec. Po medsebojnem obve-
stilu o važnih političnih dogodkih izza se-
stanka v Zagrebu so naglašali dobro raz-
položenje ljudstva, ki odobrava delo opo-
zijskega bloka. Nato se je prešlo na
pretres celokupnega političnega položaja
in se je konstatiralo, da se država nahaja
v neustavnem in neparlamentarnem stan-
ju, ki je še poslabšano vsled nasilstev in
nezakonitosti terorističnih organizacij, ki
so se izvrševale v vseh krajih nad držav-
ljani, ki ne pripadajo vladnim strankam.
Zato je v interesu naroda in države, da se
čimprej najde izhod iz takega nevezdrže-
ga položaja. Opozicijski blok smatra kot je
dosedaj, da se sedanje neustavno stanje
lahko prepreči s takojšnjim sklicanjem
narodne skupščine na izredno zasedanje,
da reši važne in neodložljive narodne po-
sle. Opozicijske stranke, ki tvorijo ve-
čino, so pripravljene, da sprejmejo odgo-
vornost za delo v narodni skupščini, za

kar je že izdelan program. Izvršitev tega
programa je v izvezi s sodelovanjem za
spoznanje in pobijanje korupcije ter uve-
ljavljenjem zakonitosti in pravice v vsej
državni upravi, kar bi bilo v veliko korist
za ljudstvo in državo. Opozicijske stranke
zato zahtevajo, da se skliče narodna skup-
ščina k izrednemu zasedanju. Tudi na tem
sestanku se je konstatiralo soglasje glede
vseh aktualnih političnih vprašanj. Dan
bodočega sestanka predstavnikov opozici-
jskih strank se ni določil, ampak je to
prepuščeno Davidoviću, čim bo to zahte-
vala politična situacija.

Belgrad, 9. julija. (Izv.) Danes zjutraj
so prispeli v Belgrad predstavniki Hrva-
tov: Predavec, dr. Pernar, Kovačević in
Pavle Radić. Obiskali so dr. Korošca in
dr. Spaho, nakar se je vršila seja opozi-
cijskega bloka od 10. do 1. ure popoldne,
o kateri prinašamo obvestilo na drugem
mestu. Seji se je pripisovala izredna važ-
nost in iz obvestil ter iz njenih sklepov
je razvidno, da je bila tudi opravičena. —
Opozicijski blok stoji na temelju, da
smo parlamentarna država in moramo zato
imeti parlamentarni režim. Program opozi-
cijskega bloka je znan: pobijanje ko-
rupcije in uveljavljanje zakonitosti, pri čem-
er lahko vsakdo sodeluje, ki mu je mar
red in mir v državi.

Nova orientacija H. R. S. S.

Belgrad, 9. julija. (Izv.) Današnje »No-
vosti« poročajo: Danes dopoldne so prišli
v Belgrad predstavniki vodstva HRSS, ki
so konferirali s predstavniki opozicije.
Na konferenci glavnega odbora stranke
se je razpravljalo o novi orientaciji HRSS,
ki bo najbrž pristopila k ožjemu opozici-
jskemu bloku. Zato se lahko še z večjo
sigurnostjo pričakuje akcija opozicijskega
bloka za pravilno rešitev krize. »No-
vosti« poročajo tudi, da je Pašić poslal
ministra Trifunovića na Dunaj, da stopi v

stik z Radićem in skuša doseči z njim spo-
razum.

Italijansko - jugoslovanska trgovinska pogajanja.

Belgrad, 9. julija. (Izv.) Danes dopol-
dne je italijanski poslanik Bodrero obiskal
našega delegata dr. Rybafa in ostal z
njim dalje časa v razgovoru radi trgovin-
ske pogodbe med nami in Italijo. Skušal
je doseči sporazum glede splošnega dela
trgovinske pogodbe. Razvidno je, da je
italijanska vlada od mnogih stvari odsto-

pila. — Danes popoldne se je vršila seja naše in italijanske delegacije. Do sporazuma še ni prišlo, ker se ne morejo zediniti glede carinskih postavk.

FINANČNI DELEGAT SLOVENIJE V BELGRADU.

Belgrad, 9. julija. (Izvir.) Danes se je pripeljal v Belgrad finančni delegat Šavnik in je obiskal finančnega ministra, da se razgovori o važnih finančnih vprašanjih. G. delegat bo ostal v Belgradu več dni. —

JUGOSLOVANSKO POSOJLO V ITALIJI?

Belgrad, 9. julija. (Izvir.) V zvezi s popuščanjem italijanske vlade se mnogo govori o večjem italijanskem posojilu, ki naj ga naša vlada najme kot protikoncesijo za italijansko popuščanje v drugih zadevah.

LONDONSKA KONFERENCA IN NAŠA VLADA.

Belgrad, 9. julija. (Izvir.) Vlada je dobila obvestilo, da bo dobila povabilo na londonsko konferenco.

London, 9. julija. (Izvir.) Vnanji urad objavlja vso korespondenco, kolikor jo ima urad na razpolago, glede sklicanja konference v London. Med objavljenimi spisi se nahaja tudi poziv kraljevini SHS, da se konference udeleži.

Zopet velika afera belgrajske policije.

Belgrad, 9. julija. (Izvir.) Policijsko ravnanje v Belgradu je izdalo sledeči komunikat:

Neodvisna delavska stranka čije centralni odbor tvorijo tudi bivši komunistični poslanci, je tajno izdala: Macedonija Macedoncem! Zemlja zemljodelcem! S to brošuro se širi plemenska mržnja in se oznanjajo čisto komunistična načela. Širijo se ideje odcepljenja Macedonije potom revolucije. Macedonci se javno pozivajo, da stopijo v vrste komunistične stranke in se borijo za avtonomijo. Ta brošura med drugim piše: »Odkar je Srbija zasedla Macedonijo, je ta neprestano trpela in propadala.« Ta brošura je bila najdena v tajništvu glavnega saveza o priliki preiskave. Poleg te brošure je komunistična stranka izdala tudi agitacijsko brošuro z naslovom: »Vloga proletarske omladine«, ki je bila tajno tiskana. V tej brošuri se priporoča nezakonita borba. Policijsko ravnanje je konfisciralo vse te brošure. Sodišče in kasacija sta odobrili to konfiskacijo. Na temelju materijala, ki je v rokah policijskega ravnanja, bo policijsko ravnanje tako obtožilo sodišču po zakonu o zaščiti države celokupni odbor neodvisne delavske stranke Jugoslavije.

Centralni odbor neodvisne delavske stranke Jugoslavije je tem povodom izdal proti-komunike, v katerem odbija te obtožbe policije in trdi, da je na knjigi: »Macedonija Macedoncem« podpisani avtor, ki je edino odgovoren za tiskovne pregreške. Enak slučaj je z drugo brošuro, ki je izhajala kot podlistek »Mladega radnika« in ni bila konfiscirana.

Kljub temu je policija pričela z aretacijami in nocoj ob pol 8. je bil aretiran vodja in bivši poslanec komunist. stranke Kosta Novaković kot avtor brošure »Macedonija Macedoncem«. Doselej ni bil aretiran nihče drugi.

Položaj v Italiji.

Vladne odredbe proti tisku.

Rim, 9. julija. Položaj je slejkoprej temen in zamotan. Vlada v tem viharju komaj še navidezno drži krmilo v rokah. Obrniti se ne ve ali ne upa ne na levo ne na desno. To se najbolje vidi iz včerajšnje seje ministrskega sveta, ko se Mussolini v svojem govoru sploh ni dotaknil notranjega položaja, notranji minister pa je govoril o subverzivnih elementih in valil glavno krivdo za napetost v notranjem položaju hujškanju časopisja. Edini sklep, do katerega se je povpel ministrski svet, je naprjen proti svobodi tiska. S tem hoče vlada vsekakor pred vsem zadeti opozicijo, kar jasno kaže na prevlado fašistovskega vpliva; tako se je vlada s tem sklepom razgalila in pokazala svojo slabost, kar njene stališča ne bo ojačilo.

Rim, 9. julija. Včeraj dopoldne se je pod predsedstvom ministrskega predsednika Mussolinija sešel ministrski svet. Ministri so bili polnoštevilno navzoči.

Mussolini je poročal o podpisu italijansko-čehoslovaške politične pogodbe, ki da ojačuje politično in diplomatsko stališče Italije v deželah centralne Evrope. Potem je Mussolini orisal angleško-francosko nesoglasje o aplikaciji Dawesovega načrta, o čemer bo razpravljala prihodnja konferenca v Londonu. Te konference se utege sam osebno udeležiti, ako bodo to dovoljevali dogodki in diplomatski položaj.

Nato je poročal notranji minister Federzoni o notranjem položaju. Naglasil je, da napetost med fašističnimi masami in subverzivnimi elementi stalno raste. To

pa predvsem pod vplivom nebrzdanih polemik ter napačnih tendencioznih vesti v tisku.

Ministrski svet je razpravljal o sredstvih, ki naj zagotove narodno disciplino ter končno soglasno sklenil, da se nemudoma uveljavi pravilnik tiskovnega zakona, ki ga je bila odobrila prejšnja vlada dne 12. julija 1923.

Prihodnja seja ministrskega sveta je napovedana za danes.

Odpor proti omejitvi tiskovne svobode.

Rim, 9. julija. Associazione della stampa periodica italiana je v odgovor na vladno odredbo proti tisku takoj sklicalo sejo svojega sodstva. Sprejeli so dosti ostro resolucijo, v kateri proglašajo vladno odredbo za protustavno, ker glasom pravilnika tiskovnega zakona odloča o tisku politična oblast, ki je ni mogoče kontrolirati, dočim ustava določa za tisk pristojnost rednega sodišča. Resolucija poziva vse italijanske časnikarje na krepak odpor proti vladni odredbi.

Milica.

Rim, 9. julija. Kot dan, ko se zapriseže milica, se označuje sedaj 20. t. m. Zaprisega se vrši v mestih, ki so sedež legijskih komand. V Rimu bo ta dan zbranih do stotisoč miličnikov in v opozicijskih krogih se boje, da ne bi došlo do kakih nasilij. Bivši četniki so baje zadnje dni dobili velike množine orožja. »Mondo« opozarja Federzonija, naj pravočasno poskrbi potrebno, da ne bo presenečen.

Proti partijskemu režimu.

Rim, 9. julija. Odlični dramatik in poslanec Sem Benelli, ki je doslej pripadal parlamentarni večini, je v »Giornale d'Italia« priobčil članek, ki vzbuja veliko pozornost. Sem Benelli pravi, da je edina pot, ki vodi do notranjega miru, v tem, da preneha sistem politike. Mussolini sicer proglašja: Stranke naj izginejo, da le Italija triumfira! Toda doslej v deželi ni ravno opaziti preobrata v tem pravcu. Nepolitikujočim Italijanom ne manjka dobre volje, da pa ta volja zmaga, mora politična agitacija prenehati in nasilja treba pozabiti. — Po teh izjavah sodi »Stampa«, da se je Sem Benelli odmaknil od večine in se približal opoziciji.

Revizija koncesij?

Milan, 9. julija. »Corriere della Sera« poroča, da hoče novi minister za javna dela Sarocchi vse množestvene koncesije, ki jih je bila v zadnji dobi izdala fašistovska vlada, revidirati. Koncesije, ki so bile izdane zgolj potom odlokov, niso končno veljavne, ker jih mora odobriti še parlament. Minister more koncesije uničiti ali izpomeniti.

Fašistično zborovanje v Palermu.

Palermo, 9. julija. Tu se je v nedeljo vršilo veliko fašistovsko zborovanje, po katerem se je razvil po mestu sprevod. Na trgu Palazzo reale so govorili člani direktorija Felicioni, Cucco in Farinacci, ki so naglašali, da fašizem ne bo ustavil koraka na svoji poti in se ne bo udal opoziciji.

Prizadevanje Matteotijevih moricev, da se izmuznejo.

Rim, 9. julija. »Seren« poroča o poteku sodne preiskave proti krivcem v Matteotijevem umoru: Najprej so krivci hoteli dokazati že prej sporazumno dogovorjeni alibi, kar jim je pa izpodletelo. Nato so se hoteli izvit težjim posledicam z zagotavljanjem, da nikakor niso imeli namena umoriti Matteotija, marveč so ga hoteli le neke pridržati, da preprečijo njegova odkritja v parlamentu. Tudi to je preiskava ovrгла. Nato so se obtoženci zatekli k skrajnemu sredstvu. Začeli so v svojih izpovedbah obremenjati najvišje stoječe osebe — Mussolinija samega. Grožet z novimi odkritji, so upali, da se na ta način odkupijo. Po pričah se je pa dokazalo, da Dumini, Volpi in podobni elementi niso prihajali v stik z drugimi osebnostmi v palači Viminalne nego z že znanimi in deloma soobtoženimi.

Kar tiče umora, se je vsekakor izvršil že v avtomobilu. O odstranitvi trupla so pa ukrepali v uredništvu »Corriere Italiano«, kamor je bil Dumini prinesel dokaze o izvršenem zločinu, spričo katerih se je Filippelli onesvestil.

Tekom tega tedna se izvrši v Regina Coeli konfrontacija med obtoženci in lastnikom gostilne »delle Brecche«, zloglasnega nočnega shajališča rimskega polusveta. Tu je bilo noč za nočjo najti družbo: Filipelija, Rossija in Duminija, zbrano okolu »grofice Viminalske«.

Novo odkritje.

Rim, 9. julija. Zveza duhovnikov v Italiji je poslala na državnega pravdnika v Ferrari dolgo pismo, v katerem zahteva, da se preišče umor duhovnika Ivana Minzonija, v katerega je bil po vsej verjetnosti zapleten tudi zločinec Dumini.

RESEN POLOŽAJ V ITALIJI.

Rim, 9. julija. (Izvir.) Mussolini je danes poročal ministrskemu svetu o česko-italijanski prijateljski pogodbi. Glede londonske konference je dejal, da je mogoče, da pojde on sam v London. — Minister

Federzoni je poročal o notranjem položaju, ki ga smatra za resnega. Vlada je nato sklenila potrebne korake, da se ohrani red.

VLOM V JUGOSLOVANSKI KONZULAT V CELOVCU.

Pariz, 9. julija. (Izvir.) Z ozirom na vlom v pisarno jugoslovanskega konzulata v Celovcu piše »Temps«, da se jugoslovanska vlada zaradi tega dogodka na Dunaju ni pritožila, iz česar sledi, da vlom ni bil političnega značaja. Ukradena ni bila nobena listina. Tudi slovensko prebivalstvo na Koroškem je ostalo popolnoma mirno. Slovenske šole dobivajo sedaj izdatnejše podpore kakor prej.

HERRIOT IN MAC DONALD.

Pariz, 9. julija. (Izvir.) Herriot in Mac Donald sta se danes razgovarjala do 1. ure 35 minut popoldne. Herriot je izjavil po konferenci, da ima vtis, da bo konferenca uspela. On upa, da bo še danes mogoče izdati skupno objavo o poteku razgovora.

Pariz, 9. julija. (Izvir.) Popoldanska konferenca med Herriotom in Mac Donaldom je trajala do 8. ure zvečer in se bo nadaljevala ob pol 10. uri. Konferenca bo trajala tudi še jutri.

AMERIKA NA LONDONSKI KONFERENCI.

Pariz, 9. julija. (Izvir.) Državni podtajnik Hughes je odpotoval z več ameriškiimi advokati na Angleško.

ŽRTVE REVOLUCIJE V BRAZILJI.

Buenos Aires, 8. julija. (Izvir.) Pri zadnjem vojaškem uporu v provinci Sao Paulo je bilo 250 oseb ubitih, 200 pa ranjenih.

LA FOLLETTE — SOCIALISTIČNI PREDSEDNIŠKI KANDIDAT.

Cleveland, 9. julija. (Izvir.) Socialistični konvent je proglasil senator. La Follette-a za predsedniškega kandidata. La Follette je kandidaturu sprejel.

ANGLEŽI ODKLANJAJO PROHIBICIJO

London, 9. julija. (Izvir.) Zbornica je odklonila protialkoholno prepoved s 353 proti 136 glasovi.

VELIK POŽAR.

Praga, 9. julija. (Izvir.) Velika tvornica za sladkor v Gdingu je pogorela. Škode je za 40 milijonov čeških kron.

To ni nasilje.

«V Sloveniji pa vlada popoln red in mir.»

(«Jutro» dne 9. julija.)

V vrstah slovenskih samostojnih demokratov ali po domače žerjavovcev ni tako kakor bi moralo biti. To se vidi iz tega, da se »Narod« in »Jutro« pereta. Pereta se že par dni z močnim »zelenim milom«, o katerem pravijo, da zelo učinkuje. Kdor se pa pere z zelenim milom, mora biti že pošteno umazan. »Jutro« in »Narod« pa pravita, da je voda, v kateri pereta sebe in slovensko samostojno demokratijo, kristalno čista kakor Gregorčičeva »bistra hči planin«.

Zmedo v žerjavovskih vrstah so povzročili razni dogodki zadnjih tednov. Te žalostne dogodke je vsa slovenska poštena javnost odločno obsodila in žerjavovske gadje metode energično odklonila. To je dalo žerjavovcem misliti. V imenu »nacije« je hotel Žerjav slovensko javnost pritegniti nase in jo pridobiti za sebe, v imenu kulture in omike pa je vsa Slovenija žerjavovstvo tako mirno in ravno vsled miru tako odločno in impovno odklonila, da je začelo žerjavovce postajati strah. Strah pred samimi seboj in pred lastnimi deli.

Zdaj, ko vidijo plodove svojega razdiralnega dela, se perejo. Z zelenim milom se perejo, ob enem pa zatrjujejo, da je voda-pralnica kristalno-čista kakor »bistra hči planin«. Dr. Žerjav je danes tako predrzen, da se upa v svojem glasilu trditi dan na dan, da »vlada v Sloveniji popoln mir in red«! Oglejmo si torej ta »popoln mir in red« nekoliko bližje.

Iz nekega rudnika.

V nekem rudniku v Sloveniji se je dogodil slučaj, da je šel neki rudar v nedeljo na sprehod. S seboj je vzel nabito karabinko, zlezel v neki kamnolom, tam pokleknil, si najprej izruval nekaj las in si polomil par reber, potem pa si je s svojimi neverjetno dolgimi rokami nastavljal karabinko tako na glavo, da je kroglja prodrla črepinjo od zgoraj navzdol, nekoliko poševo sicer, ampak vseeno od zgoraj navzdol. Poleg njega ni bilo nobenega človeka. Rudar se je torej ustrelil sam v »popolnem miru in redu«.

Tepeni Ljubljancan.

V Florjanski ulici so »neznani zlikovci« pretepili ljubljanskega meščana. Tepili so ga tako, da je prebivalec slovenske prestolice in svoboden državljani kraljevine SHS moral poklekniti in prositi za vzdignjenimi rokami za milost. Oko postave je sicer stalo v bližini, toda žerjavi so očesu

postave oko izključevali, da ni moglo videti nič. Lepemu številu prebivalcev Florjanske ulice v Ljubljani pa se je le posrečilo žerjavom uiti in ti so gledali in gledali in gledali, kaj naj to pomeni? Dr. Žerjav pa je dal napisati v »Jutru« besede: »V Sloveniji vlada popoln red in mir!«

Mimogrede omenjamo, da je bilo v starem Rimu strogo prepovedano tepsti rimskega državljana. »Civis Romanus sum« — sem rimski državljane — to je bilo nekaj svetega. Dr. Žerjav tega ne vé. On je mnenja, da je treba mirne prebivalce slovenske prestolice in državljane kraljevine SHS pretepati. Potem pa dá zapisati »popoln red in mir«!

Tepeni delavci.

V Ljubljani je gostilna, kamor zabajajo razni delavci na hrano. Po večerji pa večsili balinajo. Igre pa še ni konec, ko se zasliši glas »ruke u vise«! Delavci dvignejo roke. Obstoji jih oborožena množica, jim pretipava žepe, in ko nič nevarnega v žepih ne najde, jih prične obdelavati z bokserji. Pardon, to ni bilo tako. Delavci so sami stegnili »ruke u vise« in se sami začeli boksat vsak po svoji glavi do krvi, samo zato, da so imeli vzrok iti na policijsko stražnico v sosedni hiši in tam motiti »popoln red in mir«, ki je vladal v stražnici. Te delavske barabe so se samo zato tolkle po svojih lastnih glavah, da je mogel dr. Žerjav dati napisati v »Jutru«, da »vlada v Sloveniji popoln red in mir«. Taki so plodovi boljševiske vzgoje.

Razbito pohištvo.

Prav posebne vrste pohištvo mora imeti dr. Lemež. Sedeli so nekega večera doma: on, njegova žena, otrok in dekla. Kar naenkrat skoči iz kuhinjske mize špičast nož, skoči v sobo, se zapči v u snjem prevlečeno zofo in začne iz usnja rezati urbase in pristne belgrajske »šu-ober-taj-le«. Sekira je skočila iz za vrat in je razbila mizo. Gospa je vsa preplašena odskočila v kuhinjo s krikom: »Straši, straši!« Tako je rezalo, sekalo in klalo nekaj 10 minut, potem je pa »strah« izginil. Nož je skočil nazaj v miznico, sekira za vrata, dr. Žerjav pa v uredništvo »Jutra«, kjer je dal napisati: »V Sloveniji vlada popoln red in mir!«

»Pijanec« na Viču.

Na Viču živi »pijanec«. Dopisnik »Slovenskega naroda« ga dobro pozna. Tipičen slučaj za »delirium tremens«. Ta nesrečnež se je te dni tako napil, da je videl pred seboj celo polje belih miši. Bele miši so ga peljale v klet, mu zvezale roke in zavezale oči, mu zmočkale tri prste in ga potem odpeljale v ljubljansko nekdanjo deželno

Dalje na drugi strani.

Borzna poročila.

9. julija 1924.

ZAGREBSKA BORZA.

Na deviznem in valutnem trgu je bilo danes vse čvrsto vendar je bil promet slab in blaga dovolj na razpolago. Narodna banka ni intervenirala. V Curihu je padel dinar od 6.65 na 6.60. — V efektnih promet minimalen.

Devize in valute.

(V oklepaju tečaji z dne 8. julija.)

Dunaj 0.1199—0.1219 (0.1203 do 0.1223), Italija 3.6215—3.6515 (3.635—3.665), London 368.80 do 371.80 (369.80 do 372.80), New York 84.65—85.65 (84.70—85.70), Pariz 4.35—4.40 (4.475—4.525), Praga 2.4925—2.5225 (2.489 do 2.519), Curih 15.20—15.30 (15.20—15.30); — efekt. dolarji 83.75—84.75 (83.75—84.75).

Vrednostni papirji.

Hrvatska eskomptna banka, Zagreb 125 do 126; Jugoslovanska banka, Zagreb 116; Prva hrvatska štedionica, Zagreb 915—920, Slavenska banka, Zagreb, 110—115, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 119, Hrv.-slav. d. d. za ind. šečera, Zagreb 1050, Narodna šumska industrija, Zagreb 82, Našica 90, Guttman 790—800, Slavonija 98—98.50, Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 520—560, Združene papirnice, Veveče 150, 7 odstot. drž. inv. posojilo, 66.50—67, Vojna odškodnina 124.

CURIŠKA BORZA.

(V oklepaju tečaji z dne 8. julija.)

Belgrad 6.60 (6.65), Budimpešta 0.0068 (0.0070), Berlin 1.335 (1.34), Bukarešta 2.20 (2.40), Italija 23.80 (23.925), London 24.23 (24.29), New York 559 (560.50), Pariz 28.45 (28.90), Praga 16.40 (16.45), Dunaj 0.0079 (0.00795), Sofija 4.10 (4.075).

DUNAJSKA BORZA.

Dunaj, 9. julija. (Izvir.) Devize: Belgrad 828—832, Budimpešta 0.845—0.865, Kodanji 10.980—11.020, London 307.700—308.700, Milan 3532—3544, New York 70.930—71.185, Pariz 3.607—3.623, Varšava 13.450—13.550.

Valute: dolarji 70.460—70.860, angleški funt 305.900—307.500, franc. frank 3590—3620, lira 3045—3065, dinar 827—833, češkoslovaška krona 2077—2093.

PRAŠKA BORZA.

Praga, 9. julija. (Izvir.) Devize: Lira 145.75, Zagreb 40. Pariz 174, London 147.30, New York 34.

bolnico. Tam so mu odrezale nekaj prstov, potem pa so odšle. Ko pa se je »prijaneč« drugo jutro prebudil, je videl, da ne leži v bolnici in da nima odrezanih prstov, ampak da leži doma s celimi prsti. Ves vesel je zaklical trikrat »živijo dr. Žerjav«, dr. Žerjav pa je šel in dal napisati v »Jutro«: »V Sloveniji vlada popoln red in mir!«

Orožna vaja pri Podnartu.

Na Gorenjskem so se vršile pretekli teden orožne vaje. Na orožnih vajah so vajali tudi streljali. To streljanje so slišali tudi nekateri strahopetci, ki so se vozili ravno z Bleda v Ljubljano, in so po Ljubljani raztrosili lažnjive vesti in strašne govornice, da je na Gorenjskem »revolucion« »Jutro« je takoj odposlalo svojega posebnega poročevalca na lice mesta, ki je ugotovil, da je pač bil »revolucion« v črevih nekih ljudi, kar bodo pa bizoviške perice že popravile, o pravem »revolucionu« pa da ni govora. Popolnoma pomirjen in potolažen je dal nato napisati dr. Žerjav v »Jutro«, da »vlada v Sloveniji popoln red in mir«.

Sanje in resnica.

Na zgoraj opisani način »sanja« danes cela Slovenija. Prav cela. Nikjer ni nobene organiziranega pretepa, nikjer nobene organiziranega napada, nikjer organiziranega streljanja. Vse to so navadni neorganizirani »kmečki fantovski boji«.

Toda tista Slovenija, ki ne sanja, ampak ki budno motri in presoja vse dogodke zadnjih dni, dr. Žerjavu in njegovim zadržilom ne verjame. Tista Slovenija, ki čuje in gleda, se zgraža nad organiziranimi in dobro premišljenimi poboji, pretepi in napadi, ki naj bi slovensko ljudstvo prisilili s surovo silo, da pade pred dr. Žerjavom na kolena in ga moli in — voli! Zgraža se tako, da je danes vsa poštena slovenska javnost soglasnega mnenja: Žerjav je doigral, Žerjav naj gre! Ne bo več sikal na nas svoj gadji trup, potem pa se strahopetno otresal svojih grehov in valil vso krivdo na one, ki jih je on zapeljal, ampak on sam naj nosi vso težo odgovornosti pred slovenskim narodom za vse grehe zadnjih tednov. Žerjav je doigral, Žerjav naj gre!

Ko bo šel, bo res »vladal« v Sloveniji popoln red in mir.

Beleške.

»Der grösste Schuft im ganzen Land ist...« Znani revolveržurnal »Slovenski narod« poroča iz Beograda, da so tam prišli zopet na sled velikih zaroti proti državi in sicer je to zaroto organizirala komunistična stranka, ki ima namero »razcepiti« enotno državo v več malih avtonomnih držav. Vsled tega poizkusa bo komunistična stranka v Sloveniji razpuščena, kakor poroča imenovani revolveržurnal. To bi se nas jako malo tilo, da ni žurnal »državotvornih« apašev, zgoraj imenovani »Slov. narod«, v svojem poročilu v oklepaju dostavil, da so se različne tajne brošure komunistične stranke, ki jih je baje izsledila beograjska policija, tiskale v jugoslovanski tiskarni. To je barabstvo, kakršnega je zmožen samo tak žurnal kakor je »Slovenski narod«. »Jugoslovanska tiskarna« ni tiskala nikoli nobenih brošur komunistične stranke. Letak pa, ki je bil nedavno tiskan v naši tiskarni, je bil tiskan brez vednosti ravnateljstva in nima z izsledki beograjske policije nobenega opravka. Sicer pa tudi po vsebini ne vsebuje ničesar kaznjivega, ampak ugotavlja samo tolovajstva Žerjavove lajbgarde, ki v mirnem času ubija ljudi, jih muči in izvršuje rope in tatvine, s katerimi se identifikuje »Slovenski narod«, znani slovenski revolver.

Nekdo — recimo mu »mali vitez« (pa ne Sienkiewicz!) — je zadnje čase postal jako nervozen. Posebno hude nevrotične spopadke je mali vitez dobil, ko se je peljal v dvornem vlakcu, ne da bi bil sprejet v avdienci, da poroča, kakšen »vzorni mir in red vlada v Sloveniji«. Zato pa piše zdaj »Jutro« o tem »vzornem miru in redu«, da bi malega viteza slišali vsaj v Beogradu, če ga že niso marali v dvornem vlakcu. Pa je res grdo, če se primerno ne učenjujejo zasluge moža, ki je bil v Avstriji tako vzoren upravni uradnik, da postal celo komtur franc. Južefovega reda. Zakaj mali vitez ni naprosil uredništva »Slovenca«, da bi ga bilo poročilo in napisalo kakšen članek o »vzornem miru in redu«, ki vlada v Sloveniji? Mi bi bili to jako radi storili, kajti razen Fakina ni bil še nobeden drugi ustrelen in razun Juvanu se niso zmečkali prsti še nobenemu drugemu. Mali vitez pa se, kakor nam poročajo, kar ne more pomiriti in neprestano študira »Dienstreglement für die k. u. k. Gendarmerie«. Zlasti ga zanima poglavje, ali sme orožništvo nastopati varnostno službo brez nabranih pušk in ali sme kakšen razorožništvo zapovedati, da ne sme razorožiti oboroženih tolp pri izvajanju zločinov. Ko bo mali vitez ta vprašanja preštudiral, nam bo poročal. Sicer pa ga bomo mi ob svojem času radevolje nanje spomnili.

Globok padec. »Jutro« piše: Gospod Korošec je od uglednega politika, ki je bil ob prevratu, prispel na nivo malega pro-

vincialnega kričarja... Te dni g. Korošec zopet stopa v svoji dekadenca za stopnjo nižje. V Beogradu širi neresnice o svoji ožji domovini, ki jo slika, kakor da je v revoluciji in da se kri cedi po ljubljanskih ulicah. — Za koliko stopenj nižje ali višje stopa dr. Korošec, to presoja je stvar subjektivnega okusa. Objektivno pa lahko ugotovimo sledeče: Tako globoko, kakor je stopil in padel dr. Žerjav, dr. Korošec še ni padel in tudi noben slovenski politik pred njim. Dr. Korošec še nikdar ni dal pretepati ljubljanskih meščanov na ulici brez vsakega povoda po svojih plačancih in še nikdar ni dal po svojih plačancih mečkati prstov mirnemu delavcu. Tak globok padec v moralno močvirje je bil prihranjen samo dr. Žerjavu.

Cesar »Slovenec« nikdar razumel ne bo. Včerajšnje »Jutro« se trudi v potu svojega obraza dokazati znova, da je oficijelna JDS vse nekaj drugega kakor »Orjuna« ali pa »Sokoli« ali pa kakšna druga »napredno-kulturna« organizacija. »Svobode in neodvisnosti naprednih organizacij trdijo njihove avtonomije (ojej!)« »Slovenec« nikdar razumel ne bo in če bi jo tudi mogel razumeti, je ne bo hotel — stoji v »Jutro«. Mi bi gotovo prav radi razumeli »avtonomijo narodno-napredno-kulturnih organizacij«, če bi nam »Jutro« hotelo razodeti n. pr. kdo je za »Orjuna« izposloval dovoljenje, da sme ta organizacija nositi orožje, ali pa kdo je članom te organizacije oskrbel strelno in razno drugo orožje, kdo jih plačuje, kdo jim je priskrbel dovoljenje, da smejo svobodno, neovirano in nemoteno in brez strahu pred odgovornostjo streljati po ulicah, po javnih lokalih, po kolodvorih, moriti ljudi, jemati talce, ropati po stanovanjih itd. Kdo? Oficijelna JDS ne, bo odgovorilo »Jutro«. Če pa bi »Jutro« odgovorilo možato: »To je storila oficijelna JDS« — bi mi takoj razumeli »avtonomijo naprednih društev«.

Nov položaj. Ali šele sedaj? »Jutro« piše: »Sicer pa vsak pameten človek ve, da niti vlada niti vladne stranke teh (se orjunaških) incidentov ne žele. Nasprotno, obžalujejo jih in pozivljajo nacionalne vrste k disciplini.« — Ali šele sedaj? Ko se je začel lotevati strah dr. Žerjava? Ali niste vedeli prej, kaj pomeni revolver, ki ste jih delili in ljudi oboroževali?

Kmečki poboji in »fantovski pretepi«. Različna orjunska ali pravzaprav žerjavovska junaštva zadnjih dni imenuje »Jutro« »fantovske pretepe«, kakor so običajni na deželi. Pa ni tako. Če se kmečki fantje sprimejo in zlasajo in stepejo in skolijejo, se stepejo z enakim orožjem in nosijo za svoja dejanja tudi odgovornost in trpe tudi zaslužen kazni, če jih prime roka pravice. Pri Žerjavovih gardistih pa je stvar čisto drugačna. Zato so kmečki fantje junaki in možje, kar Žerjavovi gardisti niso.

Shodi niso prepovedani. »Jutro« piše: G. Korošec je skušal širiti laž, da so v Sloveniji shodi prepovedani. V resnici so bili zabranjeni (= prepovedani) le shodi, ki bi bili sklicani, da se bavijo s trboveljskimi dogodki. — Torej so bili shodi vendarle prepovedani!

Dopisi.

Iz Žužemberka. Zadnji čas je postal Žužemberk središče pozornosti v Sloveniji. »Jutro« mu je celo posvetilo vso petkovo številko. Na vse te dolgovne laži, zavijanja in hujskanja po »Jutru« in »Narodu« ugotavljamo le to: V Žužemberku je bil mir dokler tam ni bilo notarja Carlja. V Žužemberku bi bil tudi sedaj mir, če bi tam ne bilo notarja Carlja. V Žužemberku bo zopet mir, ko tam ne bo več notarja Carlja. Zato si žele vsi pošteni ljudje, da bi bili že skoraj rešeni notarja Carlja. — Nam se sicer zdi, da bi ga bilo nekoliko škoda, ker je s svojo fašistovski taktiko najboljši »klerikalnik« priganjač v Žužemberku. Zato bi ga mirno pustili, naj počenja, kar hoče, če se ne bi spravljal tudi nad najboljše možje, kar jih je v Žužemberku in se moramo bati, da nam jih ne spravi proč. Po silnih težavah smo slednjič dobili v Žužemberku tako potrebnega zdravnika, in hvala Bogu, izvršnega zdravnika. Kakšnega političnega prepričanja je, tega ne vemo, in nas to tudi ne briga. Nam je moč vseh, kakršnih je: da zdravi brez razlike vse: klerikalce in liberalce, kdor se k njemu zateče po pomoč. Ni pa to vseh notarju Carlju in pijani četi okoli njega. Ti bi nemara radi, da bi zdravi pač liberalce, klerikalce pa zastrupljal. Ker pa tega ne dela in pa ker je prefin, da bi bil Carlju za političnega priganjača in bi z njim popival po žužemberških gostilnah, se je spravljal nanj in nam ga hoče prepoditi. Z ostudnimi lažmi ga je napadlo »Jutro« z dne 3. julija. Notarju je lahko. On zasluži — kakor se je sam hvalil — dnevno najmanj 20.000 K in si zato lahko privoščiti zdravnika od drugod, magari tudi iz Ljubljane. Drugače pa misli o tem revež, ki zasluži komaj na leto toliko kot notar in dan. Zato smo mi trdno odločeni: Preden nam bo notar pregnal zdravnika, bo šel on! Pohlevni ljudje smo, toda v sili se vsakdo brani. Mi pravdarja in pravd ne rabimo. Zdravnika pa nam je potreben kot vsakdanji kruhek: zato se bomo borili zanj!

Lesce. V nedeljo, 6. t. m., ko se je pri nas vršila orjunska slavnost, smo imeli priliko videti tudi leskega učitelja, kako je »štram« marširal na čelu spreveda. No, pa naj imajo to veselje, toda nedopustno je, da otroke v šoli med poukom sprave, kateri da držijo z Orjuno, naj roko vzdignejo. Tega ne najdemo v nobenem šolskem učnem redu. Mi starši pa si bomo dobro zapomnili vzgojitelje, ki korakajo na čelu spreveda take organizacije, ki je v Lescah po svojih voditeljih oznanjala »kri«, »meč« in »pogin«! Enkrat le pride dan, ko bomo obračunali.

Vrhnika. V nedeljo, 6. t. m., je vrhniška Orjuna poletela pod Kuren, da bi tam zmerjala naše fante na gasilski prireditvi. Ker pa je gospod Fichtenau, njih dični vojvoda, čutil, da so tla za akcioniranje prevroča, je takoj po dohodu sklenil s svojo četo v sprevedu odkorakati domov. Na klic »Orjuna nastopi!« pa se je »zbral v red« gospod vojvoda sam in odkorakal (spreved je tehtal 142 kg). Polž mu je s svoje hiše zaklical gromoviarni

Mengeš. Okrajni glavar dr. Ogrin je poslal uredništvu »Slovenca« na podlagi § 19. tiskovnega zakona popravek na notico »Slovenca« pod naslovom: Kamniško okrajno glavarstvo — ekspozitura JDS. V tem popravku trdi g. okrajni glavar, da je mengeški župan g. Peter Lipar prinesel na okrajno glavarstvo samo eno izjavo — in ne več izjav — v kateri se potrjuje, da kandidat na gospodarski napredni listi Šimenc, ni sam podpisal liste. To izjavo je dal Šimenc, ki je bil podpisan na gospodarsko napredni listi. Ta izjava g. okr. glavarja je resnična. G. župan je prinesel samo eno izjavo, ker ena sama zadostuje za razveljavljanje celotne liste. Če pa g. okrajni glavar trdi, da je štada proti izjavi, ki jo je prinesel na okrajno glavarstvo zastopnik gospodarsko napredne liste je tudi to resnično. Mi bi pa g. okrajnemu glavarju samo to zaupno povedali, da so oni, ki so dobili protizjavo od Šimenc, prejšnji večer tega moža do polne nezvesti upijani in v tem stanju dobili od njega protizjavo. G. okrajnemu glavarju je bilo pa na razpolago, da bi oba Šimencova »podpisa« primerjal, onega na gospodarsko napredni listi in onega na izjavi in če g. okrajni glavar ni popolnoma slep, bi bil lahko uvidel, da je eden izmed obeh podpisov ponarejen.

Šmartno pri Litli. »Orjuna« preti v dopisu iz Šmartna enemu naših najboljših mož »birmanjem«, češ, da je ta najhujši klerikalni petelin. Povem »Orjuni« na uho, da je ta klerikalni petelin najkrotkejši piška v primeri z neštetiimi klerikalnimi in neklerikalnimi petlini po celi okoli. Če hočejo člani nasilne »Orjuna« poznati razpoloženje vsega našega ljudstva proti njej, naj pridejo v naše vasi in neopaženo poslušajo, kako jih ljudstvo sodi in obroja. Naše ljudstvo je že večkrat obračunalo z nasilneži, ugnalo celo divje Turke, in tudi orjunska drevesa ne bodo zrasla do neba. Naši ljudje ne napadajo nikogar, zato svarimo resno pred vsakim nasiljem; kdor seje veter, bo žel vihar. Pesti naših ljudi so trše kot bikovke in palice. Povem tudi, da so naše glave tako trde, da nam nasilne organizacije nikdar ne bodo vcepile ljubezni do svobodomiselnosti in centralizma. Kako vpliva nasilna orjunska organizacija na ljudstvo, se je lahko videlo v nedeljo, 6. t. m., ko so prišli v Šmartno Sokoli. Napovedovali so tudi prihod Orjune. In ravno zaradi tega je bil sokolski pohod po Šmartnem še veliko bolj klavern kot sicer; niti najgorenejši pristaši niso izobesili zastav, tudi trgovci ne. Že vedo zakaj. Če se bodo Sokoli družili z Orjuno, bodo zgubili še tisto malo ugleda, ki ga imajo sedaj.

Trbovlje. Zgledal je beli dan list — tednik — »Slovenski Dom«. Glavni urednik temu listu je bivši komunistični poslanec, sedaj član radikalne stranke g. Miha Koren. Kot soodrednik fundira Valentin Mlakar iz Zagorja, tudi nekdanji komunistični poslanec, a danes eksponent radikalije. Ta list slovenski delavci in kmetje v Trbovljah odlično odklanjamo. Njegov glavni urednik nosi glavno krivdo na minuli ponesrečeni stavki, v kateri so bili rudarji kruto poraženi. S tem listom hoče samo radikalna stranka, ki je prispevala zanj 10.000 dinarjev, naloviti med nami kalinov. Ti gosposdji si mislijo, da je sedaj najbolj ugoden čas, da se pripravi teren za državnozbornske volitve, še prej pa za občinske volitve v Trbovljah, in da bo g. Koren postal župan ter bo nadaljeval delo, ki ga je bil začel kot bivši gerent te občine. Kake koristi so imeli od tega občinarja, nam priča uradna revizija na podlagi pregleda računov z dne 18. decembra 1923. O tem in drugem prihodnjé.

Hrastnik. — Tudi pri nas imamo precej ljudi, katerim je Orjuna že dolgo časa pri srcu. Po trboveljskih dogodkih je večina teh ljudi začela skrivati svojo barvo. Najbolj predrzen je neki gospod, ki je pred letom priromal kot reven pomočnik k nam, danes pa je že pridobil nekaj našega denarja, da more po gostilnah napajati svoje prijatelje in pridigati, kaj so Orjunci že dobrega storili. Le mi neumni delavci nečemo tega verjeti. Ta človek, ki je v večernih urah rjovel okrog: Zivela Orjuna! Zivela nacionala! Deli s klerikalci se je izrazil kmalu po trboveljskih dogodkih, da delavci niso za drugega kakor da se pobijejo. Delavci bomo seveda še nosili svoje krvavo prislužen denar v žepu takim ljudem. Tudi upamo, da mu bodo naši sotri-

pini v kemični tovarni znali pokazati pot, da mu ne bo treba več voziti robe za nje, ter se s tem tako trdo mučiti. Mi pa pravimo: Saj imamo še tudi ljudi, ki so z nami.

Več rudarjev.

Junaštva Žerjavove lajbgarde v Kranju.

Ker se kranjski Orjunaši sramujejo svoje lastne fotografije v »Slovenca« od torka, so dali napisati v »Jutro« skrajno lažljivo in izmišljeno poročilo, kakor znajo fakta potvarjati samo liberalci pristnega Žerjavovega kova. Na podlagi poizvedb smo dognali, da je »Slovenčev« poročilo iz Kranja od prve do zadnje vrste popolnoma resnično. Da bo pa fotografija kranjskih Orjunašev popolnejša, podajmo na podlagi posameznih poročil, ki smo jih prejeli o nedeljskem junaštvu kranjske Orjune, še naslednje podrobnosti:

Na ulici ni bil napaden od zadaj z bok-sarji samo P., ampak tudi S. Glavni junaški zahrbtnege napada, ki se je izvršil na P. in S. pod okriljem teme in od zadaj so bili sledeči kranjski Orjunaši: Likozar Joško, sin trgovca g. Likozarja, potuhnjani Rebolj Stanko, sin trgovca g. L. Rebolja, Colnar Oton iz Colnarjeve trgovine, Blasnik Anton, vulgo Zgančkov, uslužbenec v tiskarni »Sava«, študent Ažman, junaški Šumi Franc, uslužbenec v Slavenski banki, ki ga je potem za njegovo junaštvo natepla doma z brezovko njegova mamica, in še nekaj drugih mlajših junakov, ki bi bili tudi potrebni, da bi jih mamice in očete doma malo »pobožali«. Ker so ti mladiči izvršili ta zahrbtni napad pod okriljem teme, bi predlagali vodstvu Orjune, da vse gori našete junake odlikuje z redom »črnega zmajak«. Posebno spretnost v plezanju po strehi je pokazal neizgovorni Zgančkov v Tone. Ker nam niso poznani štatuti Orjune, bo Orjuna že sama vedela, kakšno odlikovanje je predpisano za vratolomne vaje po strehi... Neki Orjunaš je nadalje sunil F. v trebuh. Enega naših je na trgu ustavil Šumi Anton z revolverjem v roki in mu je dal par klofut. Ko pa ga je hotel še breniti, je dotični odskočil, in Tone je brenil v prazni »napredni« kranjski zrak...

Torej nikomur se »ni niti las skrivil«! Kar se pa tiče obrekovanja, da se je grozilo s smrtjo vodji kranjske Orjune, katerega v poročilu iz Kranja sami nazivajo »Pehar«, za to trditev se bo pa dala gospej Levčnikovi, kakor čujemo, v kratkem prilika, da jo dokaže pred sodiščem. Ker se Orjunaši sami sramujejo svojega zahrbtnega junaštva, junaško lažejo v »Jutro«, da ni nihče nikomur sledil in da so ostali po odhodu naših vsi v gostilni. Vprašamo Vas: Kateri strahopetni Orjunci-zajci so prišli pod vodstvom Jenkotovega Kristeljna na Jelenovo dvorišče, kjer so čakali na P., da bi z njim obračunili, ker jih je menda v temni ulici še premalo dobil? Tega menda vendar ne boste tajili, saj vas ni videl samo eden! Pravi junak odkrito prizna, kar napravi. Poštena javnost v Kranju, ki je bila deloma priča nedeljskemu divjanju Orjunašev, naj pa sodi sama, kdo piše resnico in kako nesramno laže »najbolj informiran« slovenski (pardon: jugoslovanski) list »Jutro«.

Razstane razmejltvene komisijsije.

Dne 8. julija se je razstala mednarodna komisija, ki je določila naše meje z Ogrsko. Razmejltveni akt so podpisali kot predsednik komisije polkovnik Cree za Anglijo, polkovnik Marminia za Francijo, polkovnik Valvasori za Italijo, polkovnik Jamagada za Japonsko, general Čolak-Antić za Jugoslavijo ter polkovnik Vassel za Ogrsko.

Dne 9. julija so odšli iz Zagreba vsi imenovani delegati. G. Maurice Marminia pa je hotel na vsak način še obiskati Ljubljano pred svojim definitivnim odhodom iz Jugoslavije. Zato je prišel že 8. julija zvečer v Ljubljano ter se odpeljal 9. t. m. z gorenjskim vlakom na Gorisko in v Trst, da vidi fronto na Soči in za Italijo porazno vojno stališče za katastrofo pri Kobaridu.

G. Marminia odhaja iz naše države kot naš veliki prijatelj, ki je vzljubil zlasti Slovence in slovenske kraje. Pripovedoval je z veseljem, katere prekmurske kraje so še obiskali na zadnjem razmejltvenem pohodu, zlasti Dolno Lendavo, Srebrni breg, najsevernejšo mejno točko naše države ter tromejo med Jugoslavijo, Ogrsko in Avstrijo, 20 km severno od Radgona.

V Ljubljani je šel g. Marminia še na Grad, da si vtisne še enkrat v spomin pogled na Ljubljano in njeno krasno gorenjsko ozadje. V družbi bivšega velikega župana Šporna in vseučiliškega profesorja Slavica se je poslovil iskreni naš francoski prijatelj od Slovenije in Jugoslavije, da odide na svoje novo službeno mesto ali v Poruhrje ali v Berlin.

Pridobivajte novih naročnikov!

In zopet stara liberalna trdnjava padla.

Zmaga SLS na Raki.

Raka, 8. julija. Pri današnjih občinskih volitvah je padla stara liberalna trdnjava v krškem okraju, Raka. Dobila je Kmetiska zveza (SLS) 178 glasov in 16 odbornikov; nacionalisti 49 glasov in 5 odbornikov; Združene kmetijske skupine 47 glasov in 4 odbornike.

Volitve županov v litijem okraju. Temenica: Za župana je bil izvoljen dosedanji župan Karl Lokar, vnet pristaš SLS. Naši so tudi vsi svetovalci. — V Bukovici je izvoljen dosedanji župan SLS Alojzij Kutnar. — V Česnjah je izvoljen stari župan SLS Zupančič Jože. — V Zagorici je izvoljen dosedanji župan SLS Zajc Jože. — V Dobu je bil izvoljen na novo za župana posestnik Kastelic iz Sada, odločen mož SLS. — V Smartnem pri Litiji je bil izvoljen za župana g. Leopold Hostnik, ki bo obhajal letos 25 letnico svojega županovanja. Župan in sedem svetovalcev pripada SLS, en svetovalec je neopredeljen delavec. Takozvano napredno Smartno je docela v taboru SLS.

Dnevne novice.

ZLOČIN.

Pod gornjim naslovom priobčnjuje »Goriška Straža« 7. julija t. l. sledeči zelo umestni članek:

Telo Italije drgeta že tri tedne v bolestni mrzlici. Ljudstvo je nenadno uzrlo pred seboj grozni, pošastno spačeni obraz Zločina in iz globočin ljudskih množic se je iztrgal klic: Meč pravice naj neusmiljeno pade na zločinca, zadene naj ubijalce, udari naj vse, ki so zločin pripravljali in ga naročili.

Zločinci so zaprti. Čaka jih težka, morda dosmrtna ječa. In kaj potem? Zločinci so zaprti, a Zločin je še živ in hodi po ulicah mest, grozi, ubija.

Ne čudimo se. Seme, ki so ga nekateri brezvestni voditelji sejali vsa leta po vojni, je vzklilo in rodi strupene sadove. Voditelji so učili mlade, strastvene pristaše:

V imenu domovine razbijajte in požigajte, napadajte z orožjem, streljajte in kolijite nasprotnike. V svetem imenu domovine iztrebite vse protivnike. Če ubijete v imenu domovine nasprotnika, storite veličastno in zasluženo dejanje.

In mladi ljudje so ubogali. S tolkači in revolverji so se vrgli na nasprotnike. Bili so varni, vsi zločini so jim bili v naprej odpušteni »v imenu domovine«. Izšla je posebna postava, ki prinaša pomiloščenje vsem ubijalcem, če so davili in streljali mirne in nedolžne državljane »v patrijotične namene«.

Na oltar so postavili Zločin, ga slavili, se mu klanjali. In zločinci, morilci, ubijalci, sleparji so dobivali nagrade, častne naslove, vodilna mesta.

Vedno bolj se je razraščal Zločin, vedno več krvi nedolžnih je teklo.

Hipoma pa je zrastle iz krvi postava Pravice. Nad Italijo stoji danes ogromna senca mrtvega Matteotija, za njim stoje trume majhnih, neznanih ljudi, ki jim je zločin vzel življenje. In ljudska vest se je prebudila, ljudstvo držeče v grozi in ogorčenju ter zahteva konec zločinom.

Vse one, ki so proslavljali Zločin, je obšel smrten strah. Blede in v zadregi jecljajo ko Pilat svoje dni: »Mi nismo deležni krvi tega pravičnika«.

Vsi izgovori, vsa zavijanja ne pomagajo več. Ljudstvu so se odprle oči in zato vidi: Krivi so vsi, ki odobravajo in slavi politični zločin. Krivi so vsi, ki so skozi dve leti hajskali na umore in gromadili smrtno grožnjo na nasprotnike. Vsi ti vodilni ljudje stojijo danes pred sodnim stolom italijanskega ljudstva.

V tem velikem prebujanju ljudske vesti se je zopet razodelo, kako stalno in nujno deluje božja pravica v svetu. Umori, uboji, nasilja, zločini morejo primesti politični skupini trenutni uspeh. Toda že je zločincu za petami maščevanje, že se iz krvi dvigne večna postava božje pravice.

In tako bodo vsi, ki edino v meč zaupajo, z mečem pokončani.

— Še en donesek k demokratskim »zmagam«. Objavili smo že par slučajev, kako so hoteli demokrati oziroma volivne komisije na nekaterih voliških našo stranko na goljufiv način prikrajšati za glasove in odbornike. Godilo se je to posebno v novomeškem okraju. V Prečni je nam nasprotna večina volivne komisije določila, da dobi gospodarska stranka na ostanek še dva odbornika, SLS, ki je imela tudi ostanek, pa nobenega. Proti tej nepravilnosti so vložili naši možje ugovor, potem katerega bo priznalo SLS 10 odbornikov. Toliko jih je imela tudi dosedaj. — V Mirni peči je dobila SLS absolutno večino. Volivni odbor je pa bil mnenja, da glasovi onih volivcev, ki sicer volijo, toda kršijo volivno tajnost na ta ali oni način, niso veljavni. Tako je ta odbor odštel SLS 3 glasove. Tudi tukaj je vložena pritožba, ki bo po zakonu rešena v prilog SLS, to je, da dobi SLS 13, samostojna in delavska (NSS) lista skupaj pa 12 odbornikov. S tem preide dosedaj nasprotna trdnjava v Mirni peči v naše roke. »Jutro« bo seveda kljub temu še na-

prej pisalo, da je izgubila SLS v novomeškem okraju štiri občine. Odgovor na naše vprašanje, katere so te občine, nam »Jutro« še vedno dolguje. Morda pa smatra do zdaj svoja oporišča Trebnje, Brusnice in Mirno peč še vedno za svoje. Eno mora biti: ali so gospodje okoli »Jutra« tako neumni, ali pa smatrajo ljudi za tako kratkovidne, da jim verjamejo. Eno ali drugo ali pa oboje bo res.

— Priprave za kraljevo kronanje. Vlada je dovolila kredit v znesku 1 milijon dinarjev za popravila v samostanu Žiča, v katerem se bo vršilo kronanje kralja Aleksandra.

— Slomškova zveza. Predsednik Strukelj je prejel nastopno brzojavko: »Njegovo Veličanstvo kralj blagovolil je odrediti, da Vam sporočim Njegovo srčno zahvalo za izjavo udanosti poslano povodom zborovanja v Celju. — Adjutant podpolkovnik Dragotinović.«

— V posnemanju Učiteljski zbor viške rodne osnovne šole je ustanovil svojo podružnico Jugoslovanske Maticice. Pristopilo je takoj 23 učiteljev in učiteljic. Drugi bodo pristopili ko jim izplača država še zaostale dodatke. Vsaka taka osnovna kakor tudi srednja šola, ki ima številne učiteljski zbor, bi lahko imela svojo podružnico Jugoslovanske Maticice. Kar je mogoče na Viču, to je mogoče tudi drugod. Vivant sequentes!

— Birma v Novem mestu. Pretekli in tekoči teden se vrši v novomeški dekaniji birnovanje. V Novem mestu so priredile cerkvene in naše prosvetne organizacije Prevzvišenemu lep sprejem pred kapiteljsko cerkvijo. Drugače se je pa večina Novomeščanov pokazala, kaj je: opazili smo razen cerkva, kapitelj in šole zastave samo na Rokodelskem domu, Krajevski tiskarni in na hiši Ljudske posojilnice. Ker dobro vemo, kdo razobeša zastave ob drugih prilikah in kdo ne, si je treba to dejstvo, ki je prava sramota za dolensko metropolo, dobro zapomniti. Če hočemo biti dosledni, bo marsikoga — tudi tiste, ki hočejo igrati vlogo kameleona — zabolela glava.

— Hiralnica »Zavetišča sv. Vincencija« v Mengšu sprejema v svoj na novo ustanovljeni zavod hiralce, možke in ženske. Prosilci naj se obračajo radi sprejema direktno na ta zavod v Mengšu.

— Strela in nevihta. Iz Sodražice se nam poroča, da je v ponedeljek zvečer nastala okrog pol desetih grozno grmenje in treskanje. Med treskanjem je udarila strela v hišo Jerneja Perušek št. 40, v kateri je bilo sedem oseb. Strela je šla pri dimniku v sobe in iz sob v hlev, ki je pod sobami, kjer je stalo troje goved. Krave, vredne 56.000 K, so ubite, en junec je pa ostal živ. Družina je ostala pri zavesti, toda vsa prestrašena in preplašena. Po tem strelu se je takoj alarmiralo gasilno društvo, toda hiša se je od bliska le pretresla, ni se pa hvalabogov ničesar užgalo. Škoda na hiši še ni ugotovljena. Med tem treskanjem je začela padati toča in ležijo splošno vsa žita na tleh. Letina, ki je dobro kazala, je uničena. Tako se godi kmetovalcu, ki ga opisujejo, kako se mu dobro godi.

— Nevihta. Iz Gor. Logatca nam poročajo: Pretekli ponedeljek 7. julija, okoli devete ure zvečer, nas je obiskala strašna nevihta. Začelo je grmeti in se bliskati in vsula se je toča, debela kot lešniki. Vihar je bil tako silen, da je ruval drevesa s koreninami, vred, razkrival kozolce in lomil močne veje z dreves. Toča pa je pobila vse sadeže na polju, tako da je skoro vse pokončano. Škoda je velikanska. Kaj takega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Žalosten je bil pogled zjutraj, ko so ljudje vstajali in videli vse na tleh in pokončano, toča pa je stala še tu pa tam v kopicah po travnikih, yrtovih in poljih.

— Novi državljanski zakonik. Kakor poročajo iz Beograda, je posebna komisija v pravosodnem ministertvu dovršila oni del novega državljanskega zakonika, ki govori o civilnem zakonu.

— Člane in podpornike društva »Vrtnarska šola« vabim, da si ogledajo rastlinstvo v našem društvenem nasadu v Kranju ter se istotam prepričajo tudi o gospodarskih razmerah našega podjetja, da uvidijo, kako krivična je trditve nasprotnikov, ki v zlobnem namenu razglašajo, da je naše delovanje samo na papirju, in kako podel je njih članek, s katerim so pozivali, naj se mene in moje delovanje zatre. — Goik.

— Pomorska zveza Marseille-Gruž. Francoska paroplovna družba »Message Mar.« je otvorila redno pošniško in tovorno zvezo Marseille-Gruž. Parniki poljo vsakih 35 dni. Potovanje traja 3 in pol dneva.

— Izseljevanje Dalmatincev. Te dni je odpotovalo iz makarskega in korčulanskega okr. nad 100 ljudi, ki so namenjeni v Avstralijo. Iz teh dveh okrajev se je tekom letošnjega leta izselilo do dva tisoč ljudi.

— Bolniški strežniki. Belgrajski listi priobčnjujejo vest, da se vsled sklepa ministrstva za narodno zdravje v bodoče po bolnišničnih ukline hrana bolniškim strežnikom, ki imajo po 5 do 600 dinarjev plače na mesec.

— Liška železnica. Te dni so na liški progi dovršili 15. in zadnji lok viadukta pri Čupkoviču. S tem viaduktom je dosežena zveza med Liko in Dalmacijo.

— »Rdeča reka« v Subotici. V Subotici je na delu zločinska družba, ki potom grozilnih pisem izsiljuje od ljudi večje in manjše vsote. Kljub prizadevanju policije še niso izsledili nobenega izmed članov družbe.

— Reparstvo v Slavoniji. Te dni so v gozdu Kandija pri Pakracu roparji napadli trgovca Gago Staudaharja in mu oropali 4500 dinarjev. Sum se je orbnil proti bratoma Ivanovič, ki imata tam v bližini svoj dom. Orožniki so oba brata aretirali ter je ranjeni Staudahar v enem spoznal enega izmed roparjev.

— Zaradi poverbe v smrt. Poštarica Jelka Mandarin v Somboru je poverila večjo vsoto poštnih denarjev in se nato zastupila z opijem.

— Predrzen cestni rop. V gozdu na cesti pri Rimskih Toplicah je napadel neki 25 do 30 letni postopač 62 letno Jožefo Gelb iz Zagreba. Podrl je ženo na tla, ji zamašil usta in iztrgal iz rok žensko ročno torbico, v kateri je imela okrog 5000 Din gotovine, srebrno uro »Omega«, ščipalnik in 2 ključa. Ropar je pobegnil v gozd. Po opisu so ugotovili, da je ropar bil malo pred napadom v Rimskih Toplicah, kjer je govoril s posestnikom Hochkrautom, kateremu je pravil, da se je pripeljal z vlakom in da mu je bil ukraden v vlakcu nahrbtnik in čepica. Pri tej priliki mu je prodal rjavo usnjato listnico za 10 Din. Ropar je govoril z več drugimi osebami in se je izdajal za lesnega trgovca doma iz Breznega pri Rečici.

— Nezgode. Požeku Karolu, delavcu na žagi lesne ind. družbe Drava v Kozjem, je padel hlood na levo nogo in mu je zmečkal v stopalu. — V tvornici stekla v Hrastniku je kovača Pečnik Franca pri ventilatorju zadell električni tok in je mož zadobil živčni šok. — Lukovnjak Ivana, vajenca pri sedlarju Iv. Tanko v Ptuj je zagrabil stroj in mu zmečkal levo roko. — Vsi ponesrečenci so bili odani v svrhu zdravljenja v bolnice.

— Iskanje je za vedno iz naše države Iv. Kuhar, samski klepar, doma iz Nemške Avstrije kot nevaren tat in slepar.

— Pogrešajo že delj časa posestnikovo ženo Agato Šutej iz Vukovca na Dolenskem. Odšla je od doma in ni povedala kam gre in se ni vrnila. Stara je okrog 40 let in je bila čedno oblečena.

— Razni vlomni in tatvine po Sloveniji. Francetu Perglerju v Minski ulici v Mariboru je ukradel na vitez poznat tat več obleke in perila v vrednosti 6000 Din. — V Slovenski Bistrici je ukradel tudi orožništvu znan postopač Ivanu Pleterskimu več obleke in čevljev v skupni vrednosti do 4000 Din. — Na poti iz Čakovca v Ljubljino je bilo ukradeno Stefanu Gjurancu 38 parov raznih čevljev v vrednosti 14.000 Din. — Na Trški gori je bilo vlomljeno v zidanico Franca Kastelica ter odnešeno več raznih jedil, steklenica žganja in nekaj namiznega orodja v vrednosti 300 Din. — Isto noč in bržkotne isti vlomilec je vlomil tudi v zidanico Franceta Klemenčiča, kjer pa tat ni dobil ničesar, pač pa je napravil za 250 Din škodo. — V Sladki gori je bila ukradena Karolu Dobniku denarnica z vsebino 2250 Din. Tat je osebno poznat, ker se je že delj časa potikal po okolici. — V Zdolu je bilo vlomljeno pri posestnici Ani Bertole in ukradeno več obleke in perila ter nekaj žganja v vrednosti 2000 Din. — Isto noč so hoteli vlomiti tudi neznani vlomilci, pa so bili preprejeni. Napravili pa so kljub temu čez 500 Din škodo. Bilo je 5 vlomilcev, ki so pobegnili. — V Podrežju pri Ptuj je bilo vlomljeno pri posestnici Rozaliji Benkovič in ukradeno več perila in obleke in pa srebrno doso, prstan in več jestvin v skupni vrednosti 800 Din. — V Sovodnjah si je izposcnil Ivan Obed od tovariša trgovskega pomočnika Rabinhi zimsko suknjo in ene hlače in je neznano kam pobegnil. — V Devici Mariji v Polju je bilo ukradeno Jakobu Dimniku rumeno pleškano kolo brez znamke vredno 250 Din. — V Brežicah se je splazil neznani vlomilec skozi okno v kuhinjo posestnika Josipa Vrenko, kjer je ukradel več parov moških in pa ženskih čevljev in nekaj jestvin v skupni vrednosti do 800 Din. — V Sp. Slivnici je bilo vlomljeno skozi okno pri Ant. Okornu in ukradeno srebrna ura in verižica, dva zlata in dva pozlačena prstana, dve srebrni zapestnici, srebrna ovratna verižica in pa 1000 dinarski bankovci, tako, da znaša skupna škoda okrog 6000 Din.

— Chinoferin kina železnato vino je najboljšo sredstvo proti slabokrvnosti, boleznim v želodcu in najboljše okrepčevalno sredstvo pri rekonvalescenzi. Dobiva se v vsaki lekarni. Zahtevajte edino le Chinoferin, kateri je najboljši.

Poskusite!

Šolski vestnik.

Šolska razstava na Viču. Koncem šolskega leta je priredila tudi viška osemrazredna osnovna šola razstavo pismenih, risarskih izdelkov ter ženskih in deških ročnih del. Vse razstavljeni material je gavzermal 12 učnih sob. Obiskovalci so lahko opazovali napredek od 1. do 8. razreda. Razstava je ljudstvu zelo ugajala in ves dan je bila šola polna obiskovalcev. Isti dan pa se je vršila v šolski telovadnici telovadna akademija, združena z deklamacijami in pevskimi točkami.

Vršiti bi se imela na prostem, a se radi dežja ni mogla. Žal, da je moralo veliko število ljudi oditi, ker ni moglo v telovadnico. Na Vidovdan je imela šola slavnost na šolskem dvorišču. Šolski vodja je v navdušenem govoru očrtal šolski mladini pomen Vidovega dne, nakar so učenci — ne da bi bili še posebej naučeni in pripravljeni — nastopali ter deklamirali in prepevali domoljubne narodne in umetne pesmi. Dečki pa so izvajali telovadne proste in skupinske vaje, za kar so želi obilo pohvale. Moralni kakor tudi materialni uspeh obeh prireditev je prav lep. Na lepih uspehih je v pričo ljudstva čestital učitelstvu gospod višji šolski nadzornik Fr. Gabrček.

Ljubljanske novice.

Ij Vse prijatelje našega zborovega petja in posebno še prijatelje mladine opozarjamo na koncert, katerega priredi v petek zvečer ob 8. v dvorani Filharmonične družbe mladina gimnazije iz Banjaluke. Na sporedu so hrvaške narodne in umetne pesmi deloma tudi s spremljevanjem tamburaškega zbora. Pevski zbor nastopi pod vodstvom svojega prof. Vijolice. — Včeraj je nastopil isti zbor v Mariboru pred polno dvorano in bil kaj živahno aklamiran od poslušalcev. Prepričani smo, da bo tudi Ljubljana z lepim obiskom moralno in finančno podprla dijake, ki si po koncertu ogledajo tudi naš del svoje širše domovine. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni po 15, 12, 10, 8, 6, 4 in 2 Din.

Ij Za društvo slepih je darovala gospa Fani Stritich namesto venca gospodični Ang. Humer, svoji družabnici 200 dinarjev. — Bog plačaj!

Ij Dotični gospod, kateri je baže na poti iz Češke in namenjen v Kočevje dne 9. julija kupil dva para šolnov Pred Skofijo 17, naj se blagovoli v lastnem interesu tamkaj javiti.

Ij Policijske ovadbe. Včeraj je bilo vloženih 24 policijskih ovadb in sicer radi tatvine 2, radi pijanosti 1, radi kaljenja nočnega miru 3, radi prestopka cestnega policijskega reda 8, radi prekrščenja policijske ure 2, radi pasjega kontumaca 1, radi beračenja 1, radi poškodbe tuje lastnine 1, radi godbe brez dovoljenja 1, radi zglaševalnih predpisov 2, radi pobege od doma 1 in radi nedostojnega vedenja 1.

Ij Razne tatvine v Ljubljani. Med vožnjo iz Dobrega polja v Ljubljano je bilo ukradeno iz voza posestniku Francetu Perkotu iz Raplova za okroglo 200 Din suhih gob. — Sladoledarju Josipu Ivankoviču je bila ukradena iz voza na dvorišču mestne klavnice nova bela blaza vredna 300 Din. — Na sejmščici je bilo ukradeno Albinu Gorkičevi iz predpasnika 140 Din. — Pri izposojevalnici koles Ane Mrzlikarjeve na Viču si je izposodil neznan mladenič kolo znamke »Puch« in sicer že pred 3 meseci in je bržkone z njim neznano kam pobegnil. — Iz neke predsohe je bila ukradena palica iz temnordečega lesa z zlatin ročajem in zlatim obročem z monogramom I. K. vredna 1250 Din.

Dijaški vestnik.

d Udeleženci pošniškega zborovanja bodo imeli hrano v Akademski menzi dnevnaj po 10 Din. Kdor na hrano reflektira, naj to javi na »Dijaško podporno društvo«, Miklošičeva cesta 5 (Akademski dom). Tovariše opozarjamo, da to store vsaj par dni pred zborovanjem. Kdor pride nepripravljen, ne bo mogel tam jesti. Listki se bodo izdajali en dan pred zborovanjem in vsak dan v menzi.

d Abiturijentom javlja dijaško podporno društvo, da naj se javijo načelnikom njihovega nabiralnega okrožja, ker se bodo prihodnje leto določevali relutumi vsem članom (tudi abiturijentom) v glavnem na podlagi njihovega delovanja pri nabiralni akciji. — Vsaki prošnji se bo mogla predložiti tudi nabiralna polja, zato opozarjamo vse tovariše, da si prošnje pravočasno oskrbe.

Orlovski vestnik.

Orlovski odsek na Igu vabi vse bratske odseke ljubljanskega okrožja, da posetijo v čim večjem številu proslavo petnajstletnice, ki jo proslavi odsek dne 13. julija s celodnevno prireditvijo. Spored: Ob petih budnica. Ob desetih sv. maša. Ob pol dveh sprejem gostov pred vasjo, nato obhod po vasi. Ob dveh skupnja za telovadni nastop in litanije; po litanijah položimo venec na grob pokojnega br. L. Smoleta. Ob pol štirih javni telovadni nastop. Po telovadbi prosta zabava z bogatimi srečolovom, šaljivo pošto itd. Za okrepčila preskrbljeno. Prijatelji orlovstva pohitite pod naš starodavni Krim, da skupno manifestiramo in se navdušimo za našo orlovsko misel. Nasvidenje v nedeljo na Igu! Bog živi!

Naznanila.

Šentjakobska prosveta priredi svoj društveni izlet v nedeljo, dne 13. julija na Gulenišče pri Skofelci. Društveniki se vsi brez izjeme ujudno vabijo, da se zanesljivo udeležijo tega izleta. Odpelje mo se s jutranjim vlakom ob 6. z dolenskega kolodvora. Ob 8. bo sv. maša in pridiga. Okoli 11. ure skupno kosilo na Skofelci pri gosp. Ogorevcu, potem prosta zabava. Kdor želi hitreje iti nazaj v Ljubljano, se lahko odpelje s popoldanskim vlakom okoli pol 3., tako da je že ob 3. zvečer doma! — Odbor.

Gospodarstvo.

Produkcija riža.

Za približno polovico človeštva, to je 808 milijonov ljudi tvori riž glavno hrano. Kinezi, Indokinci, Hinduji, narodi Pacifika in Malajci so rižojedci, katerim je riž glavna hrana. Največ riža pridelava Kitajska, ki ga pa vsled svojega velikanskega števila prebivalcev večinoma sama porabi in le malo eksportira. Birma ga izvažava v rodovitnih letinah do 2 milijona ton letno. Francoska Indokina ga izvozi 1.200.000 ton letno, leta 1921. pa se je zvišala ta številka na 1.720.000 ton. Zelo važna eksportna država glede riža je Japonska, ki izvažava svoj najboljši riž, svojo potrebo pa krije z uvozom slabjših vrst. Takoj za njo pridejo Filipini in Nizozemska Indija.

Sledeče številke nam podajajo produkcijo riža v Indokini za l. 1921.: Cochinchina 2,082 tisoč ton, Tonking 1,577.000 ton, Annam milijon 039.000 ton, Cambodge 640.000 ton, Laos 500.000 ton, kar znaša približno 5,788.000 ton. Eksport pa je znašal iz Cochinchine 1,835.547 ton, Tonkinga 277.400 ton, Annama 13.715 ton, Cambodge 284.981 ton, skupaj 2,132.000 ton neodločenega riža.

V Indokini poznamo sezijski, zgodnji in pozni riž. Sezijski riž dozori tekom šestih mesecev, žetev se izvrši v Cochinchini od januarja do marca. Zgodnji riž dozori tekom treh in pozni riž tekom osmih mesecev. Na hektar se pridelava v zapadnih pokrajinah Cochinchine in na otokih Mikonga ca. 3500 kg. V splošnem pa se pridelava na hektar: v Indokini 1500 do 1800 kg, Tonking 1500 do 1850 kg, Cambodge 1400 do 1800 kg. Statistika kraljevega instituta v Londonu se glasi za l. 1914—1917 sledeče:

Španska 5824 kg, Italija 3635 kg, Java kg 2206, Japonska 4318, Indija 1727, Združene države 2410 kg pridelka na hektar.

V Indokini kultivirajo nižinski riž v zelo mokri zemlji. Setev je večkrat po 10 cm pod vodo. V splošnem imajo po eno žetev; v Tonkingu in v nekaterih pokrajinah zapadne Cochinchine žanjejo tudi dvakrat. Riž sejejo v nižinah, na visokih planotah in še celo v gorskih krajih. Nižinska riževa polja se namakajo ravno s perijodičnimi poplavanji. Višinska se namakajo umetno, gorska polja pa so odvisna samo od dežja.

Dela na teh riževih poljanah se opravljajo na najpreprostejši način. Plug, ki sestoji samo iz dveh kosov lesa, vlačijo Livoli. Pred 20 leti so napravili prve poizkuse za obdelovanje riževih poljan z motorno silo. Vsled previsoke cene gorilnega materiala (petroleja), se takrat ni doseglo povoljnih uspehov. V zadnjem času pa so se posebno v Indokini mehničnega obdelovanja zelo poprijeli. Zboljšali so poljedelske stroje, jih prilagodili tamošnjemu terenu in izumili ceneno in dobro gorivo: mešanico alkohola in nerektificiranega petroleja. Riž požanjejo s srpi tik pri zemlji, ga povežejo v snope in če je dovolj suh, ga takoj omlatijo. Sicer pa zložijo snope v vrsto osušenja v kopicah. Mlačev opravijo voli in konji s pohojo, deloma tudi domačini s cepci. Mlatilnih strojev še do zadnjega niso poznali. Tak neolučen riž pride potem v luščilnice-stope.

Vsled pomanjkljivega gnojenja v Indokini je pridelek nepovoljen. Riževa zrna so majhna in neenaka. Povpraševanje po rižu iz Indokine je malo. Francija se poslužuje vseh modernih pripomočkov, da bi zvišala produkcijo in izboljšala kvaliteto. Ustanovila je izdatno premije, katere razdeljuje med domačine, ki imajo najlepše in enakomerno seme. Skrbi tudi po zgledu Italije in Španije za izdatno gnojenje z dušikovimi in fosfatovimi gnojili. Poizkusi setve z najboljšimi vrstami tujega riža, se v

Indokini niso obnesli, ker se je tekom par let tuje zrnje popolnoma asimiliralo domačemu.

Velikansko škodo na rižu povzročajo v Indokini podgane. Od pridelka v letu 1919., ki je znašal dva milijona in pol ton riža, je bila uničena po podganah preko 250.000 ton. Francoska vlada je razpisala za pokončavanje podgan posebne nagrade in izplačala v enem letu nad 20 milijonov frankov Pasterjev podganji strup se v teh pokrajinah ni obnesel vsled podnebja. Podgane pokončujejo s primitivnimi sredstvi domačini.

Moderno konzerviranje krme za živino.

Način, kako se dosedaj pripravljala krma za živino, ni racionelen, kajti pri ugodnem vremenu znaša izguba hranilnih snovi do 25 odstot., ki se pri slabem vremenu stopnjuje lahko do 50 odstot. Ta škoda se da preprečiti potom konzerviranja zelene krme v napravi, ki se imenuje »silos« in ki ohrani krmo v sočnem stanju, pri katerem ostanje ohranjene vse hranilne sestavine. Ker je treba pri vskladičenju zelene krme zabraniti pristop zraka, mora biti tak silos hermetično zaprt, tako da ne začne krma gniti in se razkrajati.

V Ameriki, kjer se ta sistem radi pomanjkanja delavcev že delj časa uporablja, postavljajo silose v obliki stolpov, ki dosežejo višino 15 m in vsebino do 250 kub. m. V Švici so v porabi majhni silosi, ki so približno 5 m visoki in imajo premer približno 5 m. Oblike so po navadi okrogle, tako da se doseže boljše polnitev krme.

Prednosti

te naprave so sledeče: Košnja trave je neodvisna od vremena, kajti trava se lahko vsiladišči tudi v mokrem stanju. Poleg tega odpadke vsako sušenje. Tudi zavzema za konzerviranja krma veliko manj prostora, kakor posušena. V silosu je mogoče spraviti tudi zelo kasno košnjo, ker je seveda ni treba sušiti. S pridom se uporabljajo lahko tudi druge sočnate rastline, ki se sicer ne dajo uporabiti kot krma v zelenem stanju, kakor krompirjeveca, koruznica, trtno listje itd. Tako pripravljena krma je zelo zdrava in ugodno vpliva na mlečnost krav.

Konzerviranje krme.

Neobhodno je potrebno, da se prepreči v silosu dihanje rastlin, vsled česar bi se začele razkrajati in bi nastala na ta način izguba hranilnih snovi. Vsled tega je treba rastline najprej zakušiti, kar se doseže najbolj enostavno potom visoke toplote v silosu in ki mora znašati 50—60 stop. To se doseže na ta način, da se zmečajo najprvo rastline na rahlo v silos, tako da lahko prihaja zraven zrak, vsled česar se rastline kakor se pravi vžgejo, tako da doseže toplota kmalu približno 55 stop. Nato se mora silos pokriti s pokrovom, ki natančno zapira in se postavi na pokrov stikalnica, ki stisne vso vsebino. Pod tem pritiskom ostane konzervirana krma leto in dan neizpremenjena. V Ameriki se doseže omenjena visoka temperatura predno se začne krma stiskati, električnim potom.

Silos se lahko postavijo v že obstoječa poslopja ali pa se naslonijo k steni od zunaj. Lahko pa tudi stojijo prosto, seveda blizu hleva. Krma se jemlje na ta način, da se pokrov odpre in krmo izmetuje z vilami.

Konzervirana krma je sladkega okusa, rujavkasta in se uporablja kot nadomestek za

umetna krmila. Živina živa tako pripravljeno krmilo zelo rada. Tak primitivno narejeni silos smo videli pri Kmetijski šoli na Grmu in bi bilo zanimivo, da šolsko vodstvo ob priliki poroča, kako se je ta način konzerviranja zelene trave obnesel.

Tržno poročilo.

Blagovna borza Novisad, 9. julija 1924. Nova pšenica avgust september duplikat kasa Din 290, stara pšenica Din 317.50—320, koruza Din 235—240, oves Din 285, moka basis nulerca Din 470, otrobi Din 180, tendenca čvrsta, mnogo povpraševanja.

Moka. Najfiniše vrste moke notirajo danes v Bački OGG Din 500; štev. 2 Din 460, štev. 5 Din 400, postavno vagon v Banatu, katerim cenam je treba prišteti danes Din 0.50 in še več pri kg voznine. Kakor smo že »voje« jasno sporočili, je za čas poplave Donave pri Senti in Bogojevem voda porušila železniške nasipe na glavni progi med Subotico in Vinkovci. Vsled tega je bila prekinjena vsaka železniška zveza na tej važni progi že več kot 2 meseca. Kakor se sedaj poroča, nasipi še vedno niso popravljeni, ker dela zelo počasi napredujejo vsled visoke vode. Danes se še vedno ne ve, kdaj bo železniški promet na tej progi zopet odprt. Posledica tega je visoka železniška tarifa, katero moramo plačevati za vse pasivne kraje za najbolj važne življenske potrebe.

Ljubljanski trg 9. julija 1924. Prašiči pri nas so obdržali svojo ceno, navzlic živahnejši ponudbi. Plačuje se: pršutnike v teži 50 do 90 kg po Din 23 za kg zaklane teže, težje prašiče po Din 23 do 23.50 za kg zakl. teže, prašiči zaklani pod 50 kg: kg 20 do 21.50 — Živina je v zadnjih dneh pri nas nekoliko popustila. Popust v ceni znaša do Din 1 pri kg. Voli debeli Din 12.50 do 13.50, voli rejeni 12 do 12.50, bikli rejeni 12 do 13, krave rejene 9 do 11, klobasari 7 do 8.50, teleta debela 16.50 do 17.50.

Italijanski živinski trg. Milan, 7. jul.: voli Ia Lit 6—6.70; meso Ia Lit 11.30—12.65, voli Ia Lit 4.80—5.90; meso Ia Lit 9.40—11.55, voli Ia Lit 4—4.70; krave Ia Lit 5.70—6.50; meso Ia Lit 11.15—12.75; krave Ia Lit 4.20 do 5.60; Ia Lit 8.75—11.65; krave Ia Lit 3 do 4; bikli Ia Lit 5.70 do 6.20; meso Ia Lit 10 do 10.90; bikli Ia Lit 4.80—5.60; meso Ia Lit 9.05—10.55. V preteklem tednu so cene v Italiji znatno popustile.

Perutnina v Italiji. Milano 7. t. m. Vsled zadostne množine prodaja zelo zmerna. Plačevalo se je: purani letošnji Lit 14—14.50, (cene 23. 6. t. l. Lit 16—16.25), race letošnje žive 9—9.25 (9.75—10), gosi letošnje žive 7 do 7.25 (7—7.25), kapuni Ia 14.75—15 (16 do 16.25), kapuni Ia 14.50—14.75 (0), Ila 13 (15—15.50), kokoši debele 12—12.25 (13). Kot razvidno, so cene od zadnjega našega poročila padle za ca Lit 1 do 2 pri kg, kar odgovarja Din 3.60 do 7.20.

Dunajski živinski trg. Dunaj 7. t. m. Dagon: 2693 komadov. Na trg so postavile: Romunija 1236, Avstrija 489, Jugoslavija 448, Ogrska 433, Češka 87. — Cene: voli Ia nak 15.500—17.000 ali Din 18.60 do 20.40, Ila nak 11.000—14.500 ali Din 13.20—17.40, bikli nak 12.000—18.000 ali Din 14.40—21.60, krave nak 11.000—14.500 ali Din 13.20—17.40, klobasari 9.500—11.500 ali Din 11.40 do 13.80. Živina se je podražila za ca nak 1500 ali Din 1.80 pri kg žive teže.

Amerikanska mast. Cena je čvrsta. Plačuje se: sodčki po 50 kg po Din 27, zabojčki po 25 kg po Din 27.50. Ker je cena navzlic visokemu kurzu dolarja zelo zmerna, je po-

vpraševanje po masti v zadnjih dneh precej živahno. Cena masti za avgust, bo glasom poročil iz Amerike, višja.

Sladkor. Cena sladkorja se je zaenkrat ustalila na evropskih trgih in sicer z ozirom na to, da dospe začetkom avgusta sladkor iz Jave. Ker je dovoljena minimalna carina na blago ogerske provenijence, je pričakovati, da dospe v kratkem tudi ogrski sladkor na naš trg. Kakovost tega blaga se po dosedanjih poročilih ne razločuje dosti od jugoslovanske. Češke kocke za prompt notirajo v Trstu Lit 305—310, za kristal češki Lit 290—295, ogrsko blago notira Lit 10 pri 100 kg nižje. Domače trdke notirajo za preostale majhne zaloge še vedno Din 19 pri odjemu celih vagonov.

g »Sava« obče zavarovalna d. d. v Zagrebu je dne 30. junija imela svoj II. redni letni občni zbor pod predsedstvom družbinoga predsednika g. dr. Svriljuga, generalnega ravnatelja Hrvatske eskomptne banke. Iz poročila ravnateljstva je razvidno, da so se družbeni posli v prošlem letu uspešno razvijali ter znatno razširili. Skupna vsota premijskih dohodkov, ki je znašala leta 1922 16.000.000 Din, se je leta 1923 dvignila na 28.000.000 dinarjev. Uprava tega velikega domačega zavoda je v istini lahko zadovoljna z doseženimi rezultati, ki najbolje dokazujejo splošno veliko zaupanje, ki si ga je »Sava« pridobila v širšem občinstvu in v pridobitnih krogih. Lastni družbeni jamstveni fond znašajo okroglo 20.000.000 Din. Družba je od svoje ustanovitve (leta 1921) do konca leta 1923 izplačala nad 20.000.000 Din za škodo. Čisti dobiček leta 1923 znaša Din 1.211.495 p 40. Družba izplača 10 odstotne dividende za leto 1923. V upravnem odboru so bili izvoljeni sledeči člani: gg.: Fran Duboković, podpredsednik Jadransko-Podunavske banke v Belgradu in veleposestnik na Jelsi-Sušak, in Stefan Karamata, generalni ravnatelj Jadransko-Podunavske banke v Belgradu. V nadzorni odboru g. Ljubomir Džinovski, namestnik ravnatelja Jadransko-Podunavske banke v Belgradu. 3850

g »Sadna letina na Štajerskem letos ne bo posebno bogata. Češpelj sploh ni. Jabolka in hruške pa so srednje dobro nastavile le v nižinah, dočim jih v višjih legah skoro ni. Izjemo delajo orehi, ki so letos povsod nastavili obilen plod.

g Taksa za carinska plačila v Italiji znaša od 7. do 13. t. m. Lit 348 (Lit 100 osnovna carina in Lit 348 pribitek izmenjave).

g Poravnave. Poravnano postopanje se je uvedlo o imovini Marije Rožičeve, trgovke v Št. Petru pri Novem mestu. — V poravnalni zadevi Jurija Miheliča, trgovca v Starem trgu na Dolenjskem se določa nov poravnalni narok dne 19. julija 1924.

g Carinski dohodki. V juniju mesecu letos so znašali carinski dohodki 138 milijonov 993.000 dinarjev napram 141 milijonom 570 tisoč dinarjev v maju mesecu letos.

g Poštočkovni promet. Čekovni promet v Srbiji se naglo razvija. Preteklega meseca se je pri vseh čekovnih uradih izvršilo 513.386 izplačil in vplačil v znesku 2 milijardi in pol dinarjev. Pošto ministristvo namerava v najkrajšem času otvoriti novo podružnico.

g Prometne vesti. Iz Belgrada poročajo, da je železniška zveza med Zagrebom in Subotico zopet vzpostavljena. Istotako je vzpostavljen direktni promet Bukarešta-Sušak.

g Uradne ure na carinarnicah. Finančni minister je odredil za vse carinarnice sledeče uradne ure: od 1. oktobra 1924. do 31. marca 1925. od 8—12 in od 2—5, od 1. aprila 1925. pa do 30. septembra 1925. od 7—12 in od 3—6.

Hagarin sin.

Roman. Paul Keller. — F. O.

(Dalje.)

4

»Gospod poglavar, prosim —«

»Jezik za zobmi, junak izpred Kraljevega grada! Zdej govorim jaz. Pek! Schulze! Tako ne bo šlo dalje! To mora biti drugače! Potepanje morate pustiti! V pekarno! Delajte! Pecite kruh! Pošten dečko s stalno službo! Da, s stalno službo! Tukaj spi gad! Nomadsko življenje ni nič vredno, ciganska umetnost naj gre vragom žvižgat! Nomadsko življenje je nenravno! Glejte, Schulze, srečo imate! Pritepete se tako v svoji nespameti v pošteno šlezijsko vas in naletite tukaj na človeka, ki ... ki vam hoče dobro. Kaj pa dela ta? Ne zabava se morda z vašimi plesi, ne daruje vam morda nekaj vinarjev, ne plete vam morda nogavic, ne izdaja morda odlokov glede vas in dobi zato »oria« četrte vrste, ne — prijema vas npravstveno za vrat in vas tira v pekarno. Ko ste se vi gostili tukaj pri pogrnjeni mizi, je sedel on ves čas tukaj poleg v neprijetni luknji in dejal, da kot pameten človek in poglavar ne sme trpeti popotnih godecev. Dragi moj Schulze! Nam manjka peka. Šestnajst sto duš je v vasi, ki vsi potrebujejo kruha in žemelj. Kaj mislite, kakšna kupčija bi to bila? Pri nas se morate nastaniti, da, nastaniti se morate.«

Schulze se žalostno nasmehne.

»Kaj denar! Denar se že dobi! Za začetek bi vam jaz kaj priskrbel. Seveda samo pod tem pogojem, če hočete postati pošten, delaven dečko.«

Schulze premišljuje, potem pa pravi počasi:

»Pošten dečko sem, toda tovarišev ne morem pustiti.«

»Ne, tega ne more,« se vtakne Steiner, »tako bi lahko vsak.«

»Ali se ne vtika zopet vmes ta pretkani, zviti, ponesrečeni kočijaž? Počakajte, človeče, da pridete na vrsto! Saj vendar vidite, da imam zdej jaz vajeti v rokah. Pek! Schulze! Vidite, da mislim dobro! Jaz nočem biti tak brezvestnež in gobezdač, kot so vsi. To je moje načelo: Če vidim kje voz v blatu, ne stopim k vozu in mu lepo govorim, ne, pomagam ga potegniti iz blata. Rad bi vam pomagal. Kako se vam bo pa godilo vsem štirim, ko pride zima? In ta bo prav huda. Včeraj sem kopal v mišji luknji, globoko, prav globoko, in to pomenja hudo zimo. Vidite, miši so zvite, so previdne. In Vi? Z raztrganimi čevlji boste ticali po snegu in vodi, v borni tenki obleki živeli ves dan med dežjem in viharjem na cesti, vedno hodili od vasi do vasi, naleteli na skopuhe, redkokdaj kaj gorkega jedli in ponoči spali v mrzlem hlevu. Na vse to sem zdej tukaj notri mislil. In če Vas iztrgam iz tega življenja, je to vendar pametno! Ali mislite, da ne, Vi prevrnjeni kočijaški kapelnik?«

Steinerja so te besede takoj prevzele. Zardel je in povesil oči.

»Da, lačni — lačni bomo in zeblo nas bo — to je res — in trga me tudi že zopet.«

»Trga ga! Ali je to čudno pri takem življenju? Pridite jutri k meni, Vas bom preiskal. Moj glavni poklic ni namreč poglavar ampak zdravnik.«

»O mio dio! Io sono anche molto malato!«

Dr. Friedlieb pogleda debelo kodravca.

»Kaj? — Kako? — Kaj pravite? — Ali niste morda od tukaj?«

»Che ha detto?«

Steiner se zopet vzravna in reče ponosno:

»To je namreč Italijan, gospod doktor! Italijanski govori. Piše se Signor Maestro Fernando Potello da Milano.«

Dr. Friedlieb se začudi, pa se kmalu zave.

»Italijan? — Pristen Italijan? — Ne, mislim, da je to prevara. V mestu imamo trgovca, ki hoče biti Anglež. How do you do? zna in What is the matter? Dečko je bil namreč nekaj let v Londonu in Hamburgu v trgovini, kjer se je naučil nekaj stavkov, in zdej se dela, kot ne bi razumel več nobene nemške besede! Doma je pa telček v Ratiboru, v šlezijskem Ratiboru, odkoder dobivamo tabak za njuhanje. Ne, ne, pristni inorodeci so redki. Če sožemo daleč, je kodravec doma v Breslavi.«

»Ne, iz Zittave na Laškem je,« se je zarekel Schulze, pek, nakar ga kaznujoče pogleda Steiner, njegov predstojnik; zato takoj dostavi: »Toda dolgo je delal v Italiji, podobar je namreč.«

Dr. Friedlieb je komaj zadrževal smeh od veselja.

»Iz Zittave jel! Glejte no! Saški Italijan! Sem si takoj kaj takega mislil. Tukaj je junak izpred Kraljevega grada! Razga-

ljon! Vam pa, goljufivi Italiano, bom tudi priskrbel kako mesto. V mestu, pol ure od tukaj, je podobar, ki dela prav lepe, hvalevredne spomenike. V svoji zdravniški službi imam večkrat priliko ga pripočiti. Zdej mi lahko tudi on stori uslugo, da Vas sprejme.«

»Čisto pravi podobar pa vendar nisem,« reče Italijan v zadregi.

»Kaj? Najprej ni pravi Italijan, zdej pa ni niti pravi podobar? To je predrznost! Kaj pa je pravzaprav?«

»Trgovec, gospod poglavar, trgovec! Vedno sem namreč trgoval takole s podobami iz malca. In Italijan sem bil resnično.«

Dr. Friedlieb ploskne z rokami.

»Trgovec je lopov! Trgovec s podobami iz malca! In kako Vam je ime? Signor Potello, to mora biti šele sleparija!«

»Po nemško se imenujem pravzaprav Bohl, Bohl s trdim B! Tako mi je pa res ime.«

»Torej Pohl! In je trgovec! To se pravi, pravzaprav samo nosač, raznašalec malca! No, pa to nič ne de, preskrbel Vam bom. Angleški trgovec Vas mora vzeti. Ta bo edini tako neumen, da bo to storil. Kajti on ljubi novosti in taka novost ste Vi, Pohl!«

»O grazie mille! Grazie, signore! Sono un Italiano perfetto e sero un buono mercante!«

Uttek je za vsakega slabokrvnega in blodnega zdravljenja z Iron-om radi njegovega izbornega učinkovanja in okusa. Proizvajajo ga Mestna lekarna v Zagrebu, za Ljubljano in okolico pa je v zalogi v lekarni Leustek.

g. Produkcija sladkorne pese. V letu 1924. je bilo posejanih s sladkorno peso 15.500 ha, pridelek je znašal ca. 200.000 ton, kar pomeni na ha 129 met. stotov. V letu 1921. se je dvignila posejana površina na 17.000 ha s pridelkom 191.000 ton pese, torej na ha 112 met. stotov. Leta 1922. je dosegla posejana površina že 19.000 ha, pridelek pa 300.000 ton, torej na ha 158 met. stotov. Lani je znašala površina posejana s sladkorno peso 24.000 ha, pridelok pa na 550.000 ton, kar daje na ha. povprečno 188 met. stotov. Iz te količine pridelane pese bi se proizvedlo ca. 60.000 ton sladkorja, kar bi približno krilo potrebe domačega trga.

g. Začetek žetve v Banatu. V okolici Vršca in Pandeja je že požeta polovica žita. Računa se, da je množina znatno večja od lanskega leta, dočim je kvaliteta mnogo slabša. Cena pšenice za terminsko kupovanje se giblje med Din 240.—260.

g. Trgovina z žganjem v Srbiji. Trgovina z žganjem v Srbiji je zaradi prošle sezone zastajala. Na glavnih tržiščih žganja v Srbiji, t. j. v Kragujevcu in Čačku je promet normalen. Cene se gibljejo med 60.—68 parami po stopinji. Močno žganje se prodaja v Čačku po 14 do 14.50 dinarjev, v Kragujevcu pa po 14.50 do 15 dinarjev.

g. Delniške družbe v Italiji. Koncem leta 1923. je obstajalo v Italiji 7712 delniških družb z vplačanim kapitalom 23 milijard 821 milijonov lir. Kapital konvertiran v zlate lire pa znaša samo 12 milijonov 927 milijonov lir.

g. Svetovna produkcija volne v milijonih kilogramov. Najzanesljivejšo statistiko svetovne produkcije volne ima trgovinsko ministrstvo Združenih držav. Iz te statistike, katero prinaša italijanski «Bolletino dell'Associazione laniera», je produkcija sledeča:

	1923	1922	povpr. letno 1909—1913
Evropa	248	236	251
Sev. Amerika	128	129	151
Juž. Amerika	197	188	262
Afrika	121	114	100
Oceanija	304	360	410
drugo	192	187	279

skupaj 1190 1214 1453

Po večini se opaža stalno zmanjševanje produkcije, katerega vzrok se išče v zmanjšanem številu ovac. Manchesterški «The Textile Recorder Year Book» poroča, da je bilo v letu 1922 na svetu 566 milijonov 225 tisoč ovac, napram letu 1921: 579 milijonov 922 tisoč ovac. Zmanjšano svetovno produkcijo volne se pripisuje dalje tudi še zelo povečanemu konzumu ovčjega mesa.

Učiteljski vestnik.

»Slovenski narod« se je v nedeljski številki obregnil ob krščansko učiteljsko, ki je v petek in soboto zborovalo v Celju. Tako-le piše: »Kljub veliki agitaciji klerikalnega časopisa je bila udeležba Cankarjevih »Hlapcev« na zborovanju precej pičila. Zveza je bi-

la nekdanj močna, ko je obsegala v sebi vse, kar je bilo med učitelstvom slabega in suženjskega, danes je pa opaziti, da je prišla velika večina učitelstva po osvobojenju z izpolnjevanjem svojega vzvišenega poklica in se posvetila širjenju državne, narodne in kulturne ideje med našim narodom. Kakor je bilo videti iz slabe udeležbe na zborovanju, je že zelo redko število onih šolnikov, ki ne poznajo one podloge, na kateri se vzgaja naša mladina. Pričakovati in upati pa je, da bodo tudi ti prišli končno do spoznanja in do stremženja in si osvojili nazore ogromne večine njihovih stanovskih tovarišev-učiteljev, kateri nazori so jim danes že tuji.« — Te novice, sodeč po vsebini, menda res ni pisal učitelj; kajti vsakdo, ki je kdaj prečital Cankarjeve »Hlapce« ve, da so Cankarjevi »Hlapci« ravno persiflaža na klebeplazno liberalno učiteljsko. Kar zadeva udeležbo samo, smo mi in pisec zadovoljni — tedaj prav na vse strani. Da je bila Zveza nekdanj močna, ko je obsegala v sebi vse, kar je bilo med učitelstvom slabega in suženjskega — kdo bi se ne smejal taki trditvi! To je več kot lapsus linguae! Veseli pa nas priznanje, da Zveza ne obsega v sebi ničesar več, kar je bilo med učitelstvom slabega in suženjskega. Res je, da je vse, kar je bilo slabega in suženjskega že zdavnaj zapustilo »Slomškovo zvezo« in preskočilo v UJU. »Slomškova zveza« je z odhodom takih članov izgubila na številu članov, je pa zato očistena balasta in idejno močnejša kot je bila kdaj prej. Kdo pa bode kaj dal na take člane, ki so bili prej v liberalni »Zavezci«, nato v »Slomškovi zvezi« in sedaj v UJU? Ti so tedaj tisti, ki še niso našli samega sebi in ki ne poznajo še one podlage, na kateri se vzgaja naša mladina. Člani »Slomškove zveze« pa dobro poznamo ono podlago in tudi vemo, da se ji pravi z n a č a j n o s t. Vemo pa tudi, da samo značajne osebnosti morejo vzgajati značajne državljane in naravno-zavedne ljudi in si zato ne bomo prav nič osvajali nazorov ogromne večine naših stanovskih tovarišev, ki je krenila na pot, po kateri ne mara ogromna večina slovenskega naroda.

Mudi se jim. Dolgo so čakali z razpisi učiteljske službe in ni se jim prav nikamor mudilo. Sedaj pa zelo hitro v prosvetnem oddelku s terno predlogi in do 10. t. m. bodo ternopredlogi gotovi za približno 300 razpisanih učiteljskih mest. Ker pa naglica ni nikoli dobra, se bojimo, da bi se prezrla v mnogih slučajih zakonita določila, zato se drzno vijučno nasvetovani, naj se dela nekoliko bolj počasi, pa zato tem bolj po zakonitih določilih; kajti objektivno je, da vse, kar se ne bode dalo spraviti v sklad z zakoni, tudi držalo ne bo. Tako sem slišal praviti radikalnega učitelja in pa nekega narodnega poslanca.

Demokratski klub slovenskih učiteljev. Nedavno tega smo brali, da se je osnoval v Ljubljani klub demokratskih učiteljev. Nekateri Slomškarji so mnenja, da je ta nenavadni pojav rodila splošna učiteljska želja, da naj že vendar enkrat poslano UJU res samo stanovska organizacija, v kateri bi bilo lahko

zduženo vse učiteljsvo brez razlike političnega mišljenja. Drugi so zopet mnenja, da se je ta klub osnoval v ta namen, da prepreči uhanje učiteljev v radikalno stranko. Tretji pa zopet ugibljejo in pravijo, da se je klub ustanovil samo za to, da bode pomagal pri nastavljanju stanovskih tovarišev in tako kril UJU, ki naj bi ostala na ta način čista in nedolžna. Nekateri pa trdijo, da ima ta klub namen kriti one organe, ki so prisegli, da bodo delali po zakonih. Naj bode že kakorkoli, na vsak način pa končne sodbje izreči ne moremo, dokler ne sledijo dejanja. Našemu učitelstvu pa priporočamo, da točno, vestno vrši svoje službene dolžnosti po zakonitih določilih in se ogiblje vsega, kar bi količikaj moglo poniževati učiteljski poklic in dalo lahko povod še tako majhni sumnji o nekorektnosti.

Učiteljski Tovariši in oddajanje služb. »Tovariši« se jezi, ker ga je nekdo vprašal, če je še kje kakšno mesto prazno, in če niso že vsa oddana pod roko. Radi tega si je »Tovariši« pomagal iz zadrege s tem, da je najprej okrcal Slomškarje, češ, da oni širijo take govorice po deželi. Pri tem pa mu je ušlo, da je izdal tajnost, da noben Slomškar imenovan ne bo za upravitelja, ker bi delal baje zdražbo na šoli. Tudi je razložil način glede oddajanja služb, kar pa je v drugi številki popravil, češ, da on nima pri oddajah služb nobene besede. Mi se tej nerodnosti samo smejemo, odločno pa odklanjamo očitek, da bi upravitelji Slomškarji delali kakšne zdražbe na šolah. Na šolah, ki jih vodi Slomškarji vlada prav lepa sloga — brez vsakih zmed in zdražb. Če bi bili hudobni, bi lahko pokazali na nekaj šol, kjer so res zmede in zdražbe — pa brez voditeljev Slomškarjev. Pa drugič če bo treba.

Turistika in sport.

Turisti, turistinje! Na kuluk! Gradnja koč na Krvavcu je v teku! Stroški naraščajo! Potrebno je, da tudi z lastnimi močmi pripomoremo do hitrejše dovršitve gradnje! Z našo pomočjo zmanjšajmo stroške nošnje! Nujna potreba je znesti 2000 kg cementa od Sv. Ambroža na stavbni prostor. — Turisti! Pokažite svojo planinsko solidarnost in zavednost! Udeležimo se kuluka v čim večjem številu! Turistinje naj pripomorejo s tem, da prevzamejo nošnjo provianta onim, ki bodo nosili cement! Odpeljemo se iz Ljubljane v soboto, dne 12. julija ob 14.10 do Kamnika. Preskrbite si v pisarni SPD »Overenje« za polovično vožnjo! — Vsi na plan na prvi planinski kuluk! — Odbor za gradnjo koč na Krvavcu SPD.

Izpred sodišča.

Nepoboljšljiv tat. No Fridl. že zopet tukaj? Tako mlad fant, 17 let boš star, pa si nepoboljšljiv tat. Pred kratkim smo te imeli še tu. — Povej po pravici, bo boljše zate: In fant je priznal, da je prišel 18. junija iz štirimesečne ječe. Na poti proti domu je šel mimo Ignacij Stržinarjeve hiše na Bistri. Bilo je odprto okno in nikogar doma, kar je za takega

tiča vse preveč zapeljivo. Skočil je skozi okno in je ukradel 4000 Din vredno zlato američansko uro z zlato verižico in pa 800 Din gotovine. Denar so našli pred hišo, kjer ga je tat izgubil v naglem begu. Tatvino ure in verižice je fant priznal, zanikal pa je tatvino denarja. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe.

Hudobne obdolžitve. »Jutro« je pred kratkim napadlo neko Heleno S. in pisalo o njej, da je ovađena pri državnem pravdnistvu zaradi raznih dejanj, ki merijo na sovodstvo, katerega naj bi izvrševala v svojem stanovanju. Uvedla se je res preiskava in se je vršila sodna obravnava, pri kateri pa je bila Helena S. popolnoma oproščena vsake krivde.

Nepreviden invalid že 29 krat predkaznovan France Galjot je prosil za zvišanje invalidske pokojnine. Zgodilo pa se je, da je dosegel baš nasprotno in so mu mesto poviška odtrgali 500 kron doklad, češ, da ima svoje premoženje. Ko je doznal, da se je to zgodilo vsled poročila orožnika Lavrenčiča je užaljeni Galjot očital orožniku, da mu je požrl 500 K doklade. Obsojen je bil radi te neprevidnosti radi žaljenja orožnika na tri tedne zapore.

Nosite samo **BERSON**

gumi pete in potplate. Dajo elastično hojo, so cenejše in obdržijo Vaše čevije trajne.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometerska višina 786 mm.

Čas opazovanja	Baromet. v mm	Termomet. v C	Psibrom. dif. v C	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
8./7. 21 h	735.9	24.3	2.0	jasno vzh.	
9./7. 7 h	735.8	22.5	2.5	d. obl. s. vzh.	—
9./7. 14 h	733.9	26.8	2.3	jasno sever	

ZNIŽANE CENE! KJE?

V poslovalnicah I. delavskega konsumnega društva.

Člani kupijo najceneje v lastni zadrugi. Če rabiš oblačilno blago, obrni se na svojo zadrugo. — Enkrat na leto se lahko zastoni oblečeš, če kupuješ vse v zadrugi, ker dobiš po pravilih 3 % popust. — Ljubljanski člani in zunanji člani kadar pridejo v Ljubljano, naj ne pozabijo, da dobe v zadrugi gostilni Kongresni trg št. 2 ne samo hrano in pijačo ampak tudi svoje somišljenike.

VAJENCA

za KROJAŠKO obrt, najraje brez hrane in stanovanja, sprejme Simon Klimanek, Ljubljana, Selenburgova 6.

Opredelj. sobo

v mestu, najraje s popolno-separiranim vodom išče ugleden, mlad, soliden gošpod. Cenj. ponudbe na upravo pot »Takoj«. 3844

SPREJMEM TAKOJ

dva natakara-

donašalca in dve spretni NATAKARICI.

DONAŠALKI

vse proti dobri plači. Nadalje sprejem se VAJENCA za gostilničarsko obrt. Predstaviti se je osebno od 10—13 vsak dan v restavraciji na glavnem kolodvoru v Ljubljani. 3900

UPOKOJEN ali reduciran

OROŽNIK, ki bi bil sposoben nastopiti mesto oskrbnika na posestvu pri Ljubljani, se SPREJME. Pogoj: oženjen, brez otrok, a žena bi morala voditi kuhinjo za posle. Oskrba v hiši. Ponudbe z zahtevno plačo na M. Dolničarja, restavracija na glavnem kolodvoru v Ljubljani. 3899

K mali družini na deželi se sprejme za takojšnji nastop ali s 15. julijem priletna pametna

KUHARICA

katera bi znala poleg domačih bišnih del tudi urejevati vrt. Plača po sposobnosti in dogovoru. Naslov pove uprava Slovenca pod šte. 3848.

Služkinjo

ki je vešča nekoliko kuhne, sprejme proti dobri plači ugledna trgovska hiša na deželi. Ponudbe pod »Pošte« na 420« na upravo Slovenca.

Sprejemem takoj

izurjeno KUHARICO in spretno NATAKARICO

Predstaviti se je osebno. — Gostilna AMBROŽIČ, Gor. Logatec. 3912

UCENCA

poštenih staršev sprejemem ob lastni oskrbi v manufakturno trgovino v Ljubljani. Ponudbe pod »VESTNOST št. 3901« na upravnistvo.

Ia TRAPISTOVSKI

SIR

z DNEVNO DOBAVO nudi BOR. SBIL — Kočevje.

JERMENA za CEPE

gože, biče (gajle), jermena za čevlje, tržške bičevnike, motvoz (špaqa), šmis, čevljarsko prejo, čopiče za beljenje in pleskanje ter razne krtiče — kupite najceneje v veletrgovini Osvold Dobeč, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

VSAKOVSTNA

ročna dela

vzajem v komisijsko razprodajo v moji filijalki na Bledu. Naročila je poslati na »Atelje ročnih del« Nika ZIPSER, Kranj (telefon 31).

ŽAGA

s polnojarmeni kom v večjem mestu Slovenije. napredaj. Dopisi pod šifro »ŽAGA« št. 3805 na upravo lista.

2 skupno opremljeni sobi

z električno razsvetljavo, in posebnim vodom se odda sta 2 gospodoma ali 2 gospiščicama. Naslov v upravi Slovenca pod šte. 3874.

IZJAVA.

Jaz, Simon Vidmar, posestnik. Dobeno, sem obdolžil gg. Matijo Rozmana iz Stožic in Janeza Anžina iz Dobenege, da sta me dne 29. junija 1924 v lovišču pri Dobenem obstrlela. Preključujem in obžalujem krivično obdolžitve zahvaljujoč oboja gospoda, da sta mi odpustila ter nista vložila zoper mene zasebne obtožbe. Dobeno, 8. julija 1924. SIMON VIDMAR.

Kmečki MLIN

kupim ali vzamem v najem za več let. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »MLINAR« 3876.

Majhno hišo

z vrtom ali dvoriščem kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: »Ljubljana — okolica«.

EKONOM in KUHAR

z dobrimi spričevali, išče mesta, dobro izurjen v vseh poslih. Cenj. dopisi na upravo pod »Dobra moč«.

Stanovanje

DOBI, kdor posodi 10.000 Din. Več pove uprava lista pod številko 3887.

Res je, da

denar, ki ga izdaste za reklamo, nikdar ni zavržen, zato ker

ima reklama

za Vas veliko korist, če jo naročite o pravem času in v takem časopisu, ki ga na deželi največ bero. Vsa tozadevna zanesljiva pojasnila Vam da uprava »Slovenca«, ki Vam s tem prihrani mnogo truda in stroškov ter zagotovi

vedno uspeh!

Gosp. FRANC SAJOVIC

JE IZSTOPIL iz naše službe in ni več upravičen sprejemati zavarov. ponudbe za naš zavod.

»Vzajemna zavarovalnica«

V LJUBLJANI.

AUTOMOBILISTI POZOR!

BENCIN v sodih in cisternah kakor tudi prvovrstna ameriška

AUTO-OLJA v sodih in kantah se zopet redno dobi najceneje

pri A. LAMPRET — LJUBLJANA

KREKOV TRG ŠT. 10.

Telefon 247. Telefon 247.

RAZGLAS

OFERTALNE LICITACIJE.

Na podlagi odloka Generalne Direkcije Carin Obr. 31559/24 od 30. VI. 1924. razpisuje se natečaj za generalno reparaturo enega osebnega avtomobila, ki se nahaja in je na ogled v garaži tvrde »Balkan« v Ljubljani.

Oferte v zaprtih kuvertah, z navedbo cene in delov, katere se bode popravilo, oziroma nadomestilo z novimi, je dostaviti glavni ljubljanski carinarnici najdalje do 17. (sedemnajstega) julija t. l.

Iz kancelarije glavne ljubljanske carinarnice I. reda Broj 10330/24.